

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA
MARIBOR

**OBDAVČITEV FIZIČNIH OSEB V REPUBLIKI
SLOVENIJI, KI IMAJO STATUS REZIDENTA, IN
FIZIČNIH OSEB, KI IMAJO STATUS
NEREZIDENTA**

Kandidatka: Ekaterina Chebunina

Vrsta študija: izredni študij

Študijski program: Ekonomija

Mentor predavatelj: mag. Dejan Petkovič

Mentor v podjetju: Nevenka Klemenčič

Lektor: Tanja Radovič, prof. slov. jez. in knj.

Maribor, 2022

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Ekaterina Chebunina sem avtorica diplomskega dela z naslovom »Obdavčitev fizičnih oseb v Republiki Sloveniji, ki imajo status rezidenta, in fizičnih oseb, ki imajo status nerezidenta«, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. Dejana Petkoviča.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela,
- sem poskrbel/a, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor,
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne kaznivo po Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP); prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili,
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor, november 2022

Podpis študenta:

ZAHVALA

Zahvaljujem se svojemu mentorju mag. Dejanu Petkoviču za sprejem, nasvete, strokovno pomoč in potrpežljivost pri nastajanju diplomskega dela. Zahvaljujem se tudi svoji mentorici v podjetju ge. Nevenki Klemenčič za odzivnost, nasvete in strokovno pomoč pri nastajanju diplomskega dela.

Najlepša hvala moji družini, ki mi je bila med študijem in pisanjem diplomskega dela v oporo, me je spodbujala in podpirala.

POVZETEK

V današnjem svetu smo vse lažje mobilni. Da bi izboljšati svoje življenjske razmere in udobje, se lahko ljudje selijo ne le znotraj svoje države, ampak po vsem svetu. Prebivalstvo Slovenije se torej v zadnjih treh letih ni povečalo zaradi naravnega prirasta, temveč zaradi preseljevanja tujcev. Posledično vse več tujih državljanov dela v Sloveniji. Podobno se slovenski državljani selijo v druge države, da bi zaslužili več kot lahko doma. Ne glede na državo prebivanja ima vsak posameznik svoje davčne obveznosti. Te so odvisne od njegova statusa, in sicer, ali je rezident ali nerezident.

Rezidenti so obdavčeni po načelu svetovnega dohodka, kar pomeni, da plačujejo davke od dohodkov, ki so ustvarjeni na ozemlju države rezidentstva ter v drugih državah. Nerezidenti so obdavčeni po načelu vira dohodka, kar pomeni, da plačujejo davke od dohodka samo v tej državi, kjer je ta dohodek ustvarjen.

Pogosto se posamezniki znajdejo v položaju dvojne obdavčitve. To se zgodi takrat, kadar je isti dohodek, ki ga zasluži ena fizična oseba, obdavčen v dveh različnih državah. Dvojno obdavčenje se lahko odpravi na podlagi mednarodne konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja, sklenjene med državami.

Temo diplomskega dela sem izbrala zato, ker delam na področju računovodstva. Pri svojem delu se vse pogostejše srečujem s situacijami, ko delodajalci zaposlujejo tuje delavce. Pri obračunu plač za tovrstne zaposlene sem opazila, da jih večina ne ve, kaj pomeni status rezidenta oziroma nerezidenta, kaj je treba narediti za pridobitev statusa rezidenta ali nerezidenta ter kakšne so njihove pravice in obveznosti. V diplomskem delu bomo poskušali pridobiti podrobne informacije na ta vprašanja. Pridobljene informacije bodo koristne tako za posameznike, ki so prispeli v Slovenijo ali jo zapustili, kot za slovenska podjetja, ki zaposlujejo tuje državljane. Prav tako bodo te informacije koristile vsem, ki so zaposleni na področju računovodstva, da bodo lahko pravilno obračunali plačo in da jasno odgovorili na vprašanja o rezidentskem statusu delavcem, ki te informacije potrebujejo.

Ključne besede: *rezident, nerezident, dvojna obdavčitev, Konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja, prelomna pravila.*

ABSTRACT

Taxation of resident and non-resident individuals in the Republic of Slovenija

In today's world, it's getting easier to be mobile. In order to improve their living conditions and comfort, people can move not only within their country, but around the world. In the last three years, the population of Slovenia has not increased due to natural growth, but due to immigration of foreigners. As a result, more and more foreign citizens work in Slovenia. Similarly, Slovenian citizens move to other countries in order to earn more than they can at home. Regardless of the country of residence, each individual has their own tax obligations. An individual's tax obligations depend on his status, i.e. whether he is a resident or a non-resident.

Residents are taxed according to the principle of worldwide income, which means that they pay taxes on income that is generated and in the territory of the country of residence and in other countries. Non-residents are taxed according to the principle of the source of income, which means that they pay taxes on their income only in the country where this income was generated.

Often individuals find themselves in a position of double taxation. This happens when the same income earned by one individual is taxed in two different countries. Double taxation can be eliminated on the basis of an international convention for the avoidance of double taxation concluded between countries.

I chose the topic of my thesis "Taxation of natural persons in the Republic of Slovenia who have the status of resident and natural persons who have the status of non-resident" because I work in the field of accounting. In my work, I increasingly encounter situations where employers employ foreign workers. When calculating salaries for such employees, I noticed that most of them do not know what resident/non-resident status means, what needs to be done to obtain resident/non-resident status, and what rights and obligations they have. In the thesis, we will try to get detailed information on these questions. The information obtained will be useful both for individuals who have left or arrived in Slovenia, as well as for Slovenian companies that employ foreign citizens. Also, this information will be useful to all those employed in the accounting field to ensure that payroll is correctly calculated and also to clearly answer questions about residency status for workers who would need this information.

Keywords: *resident, non-resident, double taxation, Double Taxation Convention, landmark rules.*

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	8
1.1	OPIS PODROČJA IN OPREDELITEV PROBLEMA	8
1.2	NAMEN, CILJI IN OSNOVNE TRDITVE	9
1.3	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	10
1.4	UPORABLJENE RAZISKOVALNE METODE	10
2	POJMA REZIDENTA IN NEREZIDENTA	11
2.1	POJMA REZIDENTA IN NEREZIDENTA	11
2.2	OBVEZNOSTI IN PRAVICE REZIDENTA IN NEREZIDENTA.....	12
2.3	POSEBNOSTI PRI OBDAVČITVE REZIDENTOV IN NEREZIDENTOV.....	13
3	UREJANJE STATUSA DAVČNEGA REZIDENTA IN DAVČNEGA NEREZIDENTA.....	17
3.1	UREJANJE STATUSA DAVČNEGA REZIDENTA	17
3.2	UREJANJE STATUSA DAVČNEGA NEREZIDENTA	21
4	KONVENCIJA O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA.....	27
4.1	KAJ POMENI DVOJNO REZIDENTSTVO IN DVOJNO OBDAVČEVANJE	27
4.2	VZORČNA MODEL MEDNARODNE POGODBE O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA.....	30
4.3	PRELOMNA PRAVILA	30
4.4	METODE ZA ODPRAVO DVOJNEGA OBDAVČEVANJA.....	32
4.5	DOHODEK IZ ZAPOSLOTITVE PO KIDO	32
5	PREBIVALSTVO V REPUBLIKI SLOVENIJE IN PRIMERE OBRAČUNA PLAČE ZA DAVČNEGA REZIDENTA IN NEREZIDENTA V REPUBLIKI SLOVENIJE	34
5.1	PREBIVALSTVO V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2012-2021.....	34
5.2	PRIMER OBRAČUNA PLAČE ZA DELAVCA, KI JE REZIDENT REPUBLIKI SLOVENIJE IN KI JE NEREZIDENT REPUBLIKI SLOVENIJE	36
6	SPREMEMBE NA DELOVNEM MESTU.....	40
6.1	SPREMEMBE NA DELOVNEM MESTU, KI JIH JE POVZROČILA EPIDEMIJA VIRUSA COVID-19	40
6.2	PRIMER OBRAČUNA PLAČE ZA DELAVCA, KI JE DELAL NA DALJAVO	41
6.3	PRIMER OBRAČUNA PLAČE ZA DELAVCA, KI JE BIL »NA ČAKANJU NA DELO«.....	41
6.4	PRIMER OBRAČUNA PLAČE ZA DELAVCA, KI JE DELAL SKRAJŠAN DELOVNI ČAS.....	42
7	SKLEP	44

8	LITERATURA	47
9	PRILOGE.....	50

KAZALO SLIK

SLIKA 1: PRIMER ODLOČBE DAVČNEGA URADA O DODELITVI STATUSA REZIDENTA.....	20
SLIKA 2: PRIMER ODLOČBE DAVČNEGA URADA O DODELITVI STATUSA NEREZIDENTA	26

KAZALO TABEL

TABELA 1: PRIMER ODLOČBE DAVČNEGA URADA O DODELITVI STATUSA NEREZIDENTA	12
TABELA 2: PREBIVALSTVO REPUBLIKI SLOVENIJI GLEDE NA DRŽAVLJANSTVO ZA OBDOBJE 2012-2021	34
TABELA 3: NARAVNO IN SELITVENO GIBANJE PREBIVALSTVA ZA OBDOBJE 2012-2021	35
TABELA 4: PRIMER OBRAČUNA PLAČE ZA REZIDENTA IN NEREZIDENTA REPUBLIKI SLOVENIJA	36
TABELA 5: OBDAVČITEV DOHODKOV IZ DELOVNEGA RAZMERJA, PREJETIH V SLOVENIJI ZA DELAVCA X IN Y GLEDE NA NJUN REZIDENTSKI STATUS, KI GA IMATA V RUSIJE.....	37
TABELA 6: IZRAČUN DAVČNE OBVEZNOSTI ZAPOSLENIH X IN Y DO RUSIJE Z UPORABO METODE NAVADNEGA ODBITKA	38
TABELA 7: OBRAČUNI PLAČ DELAVCEV X IN Y V PRIMERU REDNEGA DELA IN DELA NA DALJAVO	41
TABELA 8: OBRAČUNI PLAČ DELAVCEV X IN Y V PRIMERU REDNEGA DELA IN »ČAKANJA NA DELO«.....	41
TABELA 9: OBRAČUNI PLAČ DELAVCEV X IN Y V PRIMERU SKRAJŠANEGA DELOVNEGA ČASA ZA 4 URE	42

1 UVOD

1.1 Opis področja in opredelitev problema

Ker dandanes številni slovenski državljani ne delajo le na ozemlju Slovenije, temveč tudi zunaj njenega ozemlja – v drugih državah Evropske unije in tretjih državah, v slovenskih podjetjih pa čedalje več dela veliko tujih državljanov, se pojavi veliko vprašanj v zvezi z njihovo obdavčitvijo. Tako prvi kot drugi morajo od svojih dohodkov plačevati davke. Obseg davčne obveznosti posameznika je odvisen od rezidentskega statusa posameznika v posamezni državi. V praksi veliko ljudi premalo pozna razliko med pojmom rezident in nerezident ter kakšne pravice in obveznosti ta dva statusa nudita. Zato se posamezniki, ko najdejo službo v drugi državi, vse pogosteje srečujejo z vprašanji pravilnega plačevanja davkov: katere davke je treba plačati, v kateri državi in v kakšnem znesku. Ta vprašanja so zelo pomembna, saj obdavčitev zadeva vsakega posameznika.

Prav tako obdavčitev fizičnih oseb zavzema posebno mesto v davčnem sistemu vsake države, tudi Slovenije. Fizične osebe so v Sloveniji zavezane k plačevanju različnih davkov, kot so dohodnina, davek na premoženje, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča itd. Precejšen del proračuna se polni z davki. Z njihovo pomočjo se zagotavlja normalno delovanje družbe kot celote in vsakega posameznika posebej. Zato je v vsaki državi posebna pozornost namenjena vprašanjem, povezanim s plačilom davkov.

Postopek obdavčitve posameznikov je v prvi vrsti odvisen od tega, ali je posameznik rezident ali ne. Nestrokovnjaki, torej nekdo, ki zelo slabo pozna področje obdavčevanja, se lahko sploh ne zaveda razlike med pojmom rezident in nerezident. Zato ne vedo, so kakšnih posledic lahko pride v primeru nepravočasnega urejanja statusa rezidenta in nerezidenta.

Marsikdo razume, da se davki od dohodkov v vsaki državi plačujejo po teritorialnemu načelu. Na primer, davki, ki so bili ustvarjeni v Sloveniji, se plačujejo v Sloveniji. Po drugi strani marsikdo sploh ne ve, da vsak rezident plačuje davke od dohodkov, ki jih je ustvaril kjer koli drugje na svetu.

Davčni rezidenti nosijo polno davčno obveznost do države svojega rezidentstva. Oni so zavezani k plačevanju davkov od dohodkov, ustvarjenih in prejetih kjer koli na ozemlju države njihovega rezidentstva kot tudi na ozemlju katere koli druge države.

Nerezidenti imajo omejeno davčno obveznost. Davek določeni državi plačajo le, če prejemajo dohodek iz virov v tej državi. To je glavna razlika med davčnimi rezidenti in nerezidenti, ki bi jo moral poznati vsak.

Delavci, ki delajo v tujini, se vse pogosteje soočajo z dvojno obdavčitvijo. Dvojna obdavčitev nastane, ker mora fizična oseba od svojih dohodkov plačati davke v dveh državah hkrati, in sicer v državi svojega rezidentstva in v državi, kjer so bili ti dohodki ustvarjeni. Nastalo dvojno obdavčitev odpravljajo mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnemu obdavčevanju, če takšne pogodbe med državami obstajajo, torej, če so sklenjene. Pogodbe o izogibanju dvojnemu obdavčevanju so osnova mednarodnega davčnega sistema. To je ključno orodje za reševanje problemov dvojnega obdavčevanja in pobiranja davkov.

Pomembno je, da imajo mednarodne pogodbe in sporazumi prednost pred nacionalno zakonodajo katere koli države. Posebej je treba omeniti, da prednosti mednarodne pogodbe lahko uveljavljajo samo rezidenti, zato mora vsak posameznik ustrezno določiti svoj rezidentski status v vsaki državi, s katero ima kako vez, in ga urediti.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve

Namen diplomskega dela je predstaviti status davčnega rezidenta in davčnega nerezidenta, opisati razliko med tema pojmom, kakšne pravice in obveznosti imajo rezidenti in nerezidenti ter na praktičnem primeru pokazati, kako se obdavčitev fizične osebe rezidenta razlikuje od obdavčitve fizične osebe nerezidenta. Prav tako je namen diplomskega dela ugotoviti, kako se lahko fizična oseba izogne dvojnemu obdavčevanju.

Cilji diplomskega dela so:

- pojasniti, kdo so fizične osebe rezidenti in fizične osebe nerezidenti ter katere so glavne razlike med njimi,
- ugotoviti, katere pravice in obveznosti imajo rezidenti in nerezidenti,
- ugotoviti posebnosti pri obdavčitvi rezidenta in nerezidenta,
- pojasniti, kako urediti status rezidenta in status nerezidenta,
- pojasniti, kaj pomeni dvojno obdavčevanje in zakaj države med seboj sklepajo sporazume o izogibanju dvojnemu obdavčevanju,

- na primeru obračuna plače predstaviti razlike v obdavčitvi rezidenta in nerezidenta.

Hipoteze diplomskega dela so:

- H1: Število prebivalcev Republike Slovenije narašča zaradi prihoda tujih državljanov.
- H2: Obdavčitev rezidenta Republike Slovenije je bolj ugodna od obdavčitve nerezidenta.
- H3: Prihodki fizične osebe, ki je državljan Rusije in istočasno rezident Republike Slovenije, so dvojno obdavčeni.
- H4: Spremembe na delovnem mestu, ki jih je povzročila epidemija COVID-19, niso vplivale na obračun plače delavcev.

1.3 Predpostavke in omejitve

V diplomskem delu bomo primerjali obdavčitev fizične osebe rezidenta in fizične osebe nerezidenta, ki ne bo vsebovala resničnih podatkov o zaposlenih, ob predpostavki, da so vsi ostali dejavniki življenja, zaposlitve ipd. popolnoma enaki. Predpostavljamo tudi, da se zakoni ne bodo spremenili, prav tako se ne bo spremenil postopek ugotavljanja statusa rezidenta in nerezidenta.

Omejitve, s katerimi smo se soočali:

- pomanjkanje javno objavljenih podatkov o izdanih odločbah za določitev statusa rezidenta in statusa nerezidenta,
- priznavanje fizične osebe statusa rezidenta in statusa nerezidenta je v vsakem primeru individualen postopek, saj se okoliščine v posameznih primerih razlikujejo.

1.4 Uporabljene raziskovalne metode

V diplomskem delu je bila uporabljena predvsem deskriptivna metoda pri opisovanju osnovnih informacij, povezanih s pojmom rezident in nerezident. Informacije so bile povzete iz domače in tuje strokovne literature, predvsem zakonodaje. Primerjalni podatki o prebivalstvu in obdavčitvi fizičnih oseb rezidentov in nerezidentov so prikazane v tabelah. Uporabili bomo tudi metodo primera, saj bomo na praktičnem primeru prikazali obdavčitev iz zaposlitve rezidenta in obdavčitev iz zaposlitve nerezidenta. Pridobljene informacije bodo oblikovane v končni sklep z metodo sinteze.

2 POJMA REZIDENT IN NEREZIDENT

2.1 *Pojma rezident in nerezident*

Obdavčitev dohodka posameznika je odvisna od njegovega davčnega statusa. Davčni status določa vrste dohodkov, ki so predmet obdavčitve, višino veljavne stopnje, možnost uporabe davčnih olajšav. Kakšen je lahko status fizične osebe? Fizična oseba je lahko davčni rezident ali nerezident. Pri ugotavljanju davčnega rezidentstva in obračunavanju davka v primeru spremembe tega statusa se marsikomu zelo pogosto poraja veliko vprašanj že pri definiciji pojmov rezident in nerezident.

Slovar slovenskega knjižnega jezika rezidenta opredeljuje kot fizično ali pravno osebo, ki ima stalno prebivališče oziroma sedež v državi, v kateri trenutno biva ali posluje. Nerezidenta opredeljuje kot fizično ali pravno osebo, ki ima stalno prebivališče oziroma sedež zunaj države, v kateri trenutno biva ali posluje (Rezident, b. d., 2022).

Parametre, po katerih se določa status fizične osebe, podrobneje opisujeta 6. in 7. člen Zakona o dohodnini.

Po 6. členu Zakona o dohodnini, ZDoh-2 so davčni rezidenti fizične osebe, ki:

- 1) imajo uradno prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- 2) bivajo izven Slovenije zaradi zaposlitve v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri mednarodni organizaciji, delujejo kot javni uslužbenec z diplomatskim ali konzularnim statusom, ali so zakonec ali vzdrževani družinski član takega javnega uslužbenca in prebivajo s to osebo;
- 3) so bile rezidenti Slovenije v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta in bivajo izven Republike Slovenije zaradi zaposlitve:
 - v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji ali mednarodni organizaciji kot javni uslužbenci v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa;

- kot javni uslužbenci ali funkcionarji v državnem organu ali organu lokalne skupnosti, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takih uslužbencev ne šteje za svoje rezidente;
 - kot uslužbenci v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu, ali so zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok takega uslužbenca in prebivajo s to osebo;
- 4) so bile rezidenti Republike Slovenije v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta in bivajo izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca v Evropskem parlamentu;
- 5) imajo svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Republiki Sloveniji;
- 6) so v katerem koli času v davčnem letu v Sloveniji prisotni skupno več kot 183 dni (Zakon o dohodnini (ZDoh-2), 2006).

Nerezident je fizična oseba, ki ne izpolnjuje nobenega od zgoraj navedenih pogojev.

2.2 Obveznosti in pravice rezidenta in nerezidenta

Davčna obveznost posameznika je odvisna predvsem od tega, ali je ta posameznik rezident ali nerezident, in je lahko omejena oziroma neomejena. Pravice in obveznosti, ki jih ima posameznik z davčnega vidika, so tudi odvisne od njegovega statusa (Pate, 2014).

V spodnji tabeli so opisane osnovne obveznosti in pravice davčnega rezidenta in davčnega nerezidenta.

Tabela 1: Primer odločbe davčnega urada o dodelitvi statusa nerezidenta

	Rezident	Nerezident
Obveznost plačila dohodnine	Zavezanost za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Slovenije.	Zavezanost za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir samo v Sloveniji.

Prejemanje informativnega izračuna dohodnine	Prejme informativni izračun dohodnine.	Ne prejme informativnega izračuna dohodnine.
Način odmere dohodnine	Pri izračunu se uporablja progresivna davčna lestvica.	Pri izračunu se uporablja določena stopnja.
Pravica do davčne olajšave	Upravičen do olajšav.	Neupravičen do olajšav.

Vir: (Pate, 2014)

Izjema, ko lahko nerezident odda napoved za odmero dohodnine in upraviči olajšave, je navedena v 116. členu ZDoh-2. Če rezident države članice EU, ki ni Slovenija, pridobiva dohodke, lahko upraviči olajšave, če dokaže, da ti prihodki znašajo 90 % ali več od celotnega obdavčljivega dohodka in če v državi rezidentstva ni obdavčena (Zakon o dohodnini /ZDoh-2-NPB24/, 2004)

Iz tabele je razvidno, da se obdavčitvi rezidenta in nerezidenta med seboj bistveno razlikujeta. To daje razkriva, zakaj si je treba pravočasno in pravilno urediti status rezidenta in se s tem zaščititi pred morebitnimi težavami.

2.3 Posebnosti pri obdavčitve rezidentov in nerezidentov

Eden izmed glavnih virov dohodka državnega proračuna katere koli države so davčni prihodki. Med njimi je tudi dohodnina. Dohodnina je davek od dohodkov fizičnih oseb, ki obdavčuje naslednje dohodke:

- dohodek iz zaposlitve,
- dohodek iz dejavnosti,
- dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti,
- dohodek iz premoženja,
- dobiček iz kapitala,
- druge dohodke.

Države lahko naložijo davčne zahteve samo tistim fizičnim osebam, ki so povezani z njeno ozemeljsko suverenostjo preko naveznih okoliščin. Te okoliščine vključujejo:

- rezidentstvo (nerezidentstvo), ki je navezana okoliščina osebnega značaja;
- vir dohodka, ki je navezana okoliščina realnega značaja (Kovač, 2008).

Ti dve okoliščini sta medsebojno povezani in od njih je odvisen obseg davčne obveznosti, ki ga je posameznik dolžan vplačati v proračun države.

»Davčni subjekti – rezidenti so neomejeno davčno zavezani za plačilo davka na dohodek ne glede na vir nastanka prihodka, medtem ko so nerezidenti vezani omejeno, in sicer samo na plačilo davka na dohodek, ki je nastal na ozemlju države rezidenta« (Kovač, 2008).

Z drugimi besedami so rezidenti dolžni plačati dohodnino od vseh dohodkov, prejetih tako na območju Slovenije kot v tujini, torej ne glede na to, kje so v zemljepisnem smislu dosegljivi. To načelo obdavčitve, ki se uporablja za rezidente, se imenuje načelo obdavčitve po svetovnem dohodku (Zakotnik, 2004).

Nerezidenti so obdavčeni po drugemu načelu, in sicer po načelu vira dohodka. To pomeni, da ima Slovenija, če je nerezident prejel dohodek, katerega vir je v Sloveniji, pravico do obdavčitve tega dohodka. Se pravi, da mora nerezident Slovenije od tega dohodka plačati dohodnino v proračun Slovenije. Med dohodki, katerih vir je v Sloveniji, so lahko na primer »dohodki iz kapitala (obresti, dividende, dobiček iz kapitala) in dohodki od oddajanja premoženja v najem ali iz prenosa premoženjske pravice (najemnine, licenčnine).« Poleg tega so nerezidenti dolžni plačati davek od premoženja, če se nepremičnina nahaja v Sloveniji, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in davek na promet nepremičnin v primeru odtujitve nepremičnine iz lasti nerezidenta. (Ministrstvo za finance RS, 2022c).

Zakon o dohodnini poleg obdavčljivih dohodkov določa dohodke, ki so oproščeni plačila dohodnine. Ti dohodki so navedeni od 20. do 32. člena ZDoh-2 in vključujejo odškodnine, pomoči in subvencije, dohodke v zvezi z izobraževanjem in drugo. Ti dohodki so oproščeni plačila dohodnine tako za rezidente kot za nerezidente. Zakon določa tudi posebne oprostitve za plačilo dohodnine od nekaterih dohodkov rezidentov in nekaterih dohodkov nerezidentov (Zakotnik, 2004).

33. člen Zakona o dohodnini tako določa, da nerezident ne plača dohodnine od plače, ki jo je prejel od tujega diplomatskega predstavništva ali konzulata za svoje opravljeno delo. Poleg tega so oproščeni dohodnine od dobičkov iz kapitala, če so izpolnjeni določeni pogoji, od obresti na vrednostne papirje, izdane pod določenimi pogoji, in nekaterih drugih dohodkov. 34. člen

ZDoh-2 določa izjemo, ko rezidenti ne plačujejo dohodnine od dohodka iz zaposlitve, in opisuje pogoje, ki morajo biti za to izpolnjeni.

Rezidentski status ne vpliva le na obseg davčnih obveznosti posameznika, ampak tudi na pravico do uveljavljanja davčnih olajšav, ki znižujejo davčno osnovo. Po ZDoh-2 so rezidenti upravičeni do uveljavljanja olajšav za znižanje davčne osnove, od katere se obračunava dohodnina. Davčni nerezidenti, nasprotno, niso upravičeni do nobenih davčnih olajšav za znižanje davčne osnove.

Tako so rezidenti upravičeni do naslednjih olajšav:

- splošne olajšave;
- osebne olajšave;
- posebne osebne olajšave;
- posebne olajšave;
- olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

V izjemnih primerih lahko nerezident uveljavi splošne olajšave, osebne olajšave in posebne osebne olajšave. Ta izjema je opisana v 116. členu ZDoh-2, in sicer mora posameznik, ki ni rezident Slovenije, za uveljavljanje olajšav izpolnjevati naslednje pogoje:

- je fizična oseba, ki je rezident države članice EU, ni pa rezident tretje države;
- dela v Sloveniji in prejema dohodke iz delovnega razmerja;
- zaslužen dohodek predstavlja več kot 90 % vsega prejetega obdavčljivega dohodka v davčnem letu;
- ima možnost dokazati, da je prejet dohodek izvzet iz obdavčitve v državi njegovega rezidentstva (Prislan, Zakaj je določitev rezidentskega statusa pomembna, 2015).

Če želi nerezident uveljaviti te olajšave, mora svoji letni napovedi za odmero dohodnine priložiti Zahtevek za uveljavljanje davčnih olajšav za rezidente držav članic EU/EGP. Ta obrazec mora biti ustrezno izpolnjen in potrjen s strani tujega davčnega organa (Ministrstvo za finance RS, 2022a).

Treba je omeniti, da nerezidenti plačujejo dohodnino že med letom (ob prejemu izplačila). S tem so v Sloveniji dokončno obdavčeni. To pomeni, da nerezidenti nimajo obveznosti poročila

dohodnine na letni ravni. Davčni rezidenti imajo v nasprotju s tem poračun dohodnine, iz katerega se ugotovi, ali so dolžni doplačati nevplačano dohodnino v proračun države ali imajo preplačano dohodnino, ki se jim vrne nazaj (Ministrstvo za finance RS, 2022b).

Prav tako so rezidenti zavezani k vlaganju medletne napovedi o dohodkih, prejetih iz tujine. Za napoved teh dohodkov mora rezident izpolniti ustrezen obrazec napovedi za odmero akontacije dohodnine od posameznega dohodka in ga vložiti v zakonsko določenih rokih (vsak dohodek ima svoj rok za vložitev). Nerezidenti te naloge nimajo, saj so obdavčeni po načelu vira dohodka in v Sloveniji ne plačujejo dohodnine od dohodkov, prejetih izven Slovenije. (Ministrstvo za finance RS, 2022a).

Poleg dohodnine so fizične osebe, ki delajo pri delodajalcu v Sloveniji, zavezane k plačevanju prispevkov za socialno varnost, ki vsebujejo:

- prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- prispevek za zdravstveno zavarovanje,
- prispevek za starševsko varstvo,
- prispevek za zaposlovanje,
- prispevek za poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

Stopnja prispevka zavarovanca znaša 22,10 %. Prispevke za socialno varnost plačujejo vsi delavci, ne glede na status rezidenta (Ministrstvo za finance RS, 2022b).

3 UREJANJE STATUSA DAVČNEGA REZIDENTA IN DAVČNEGA NEREZIDENTA

3.1 Urejanje statusa davčnega rezidenta

Vprašanje, ki je povezano s postopkom pridobitve statusa davčnega rezidenta, postaja vsako leto bolj aktualno. Tega vprašanja si ne zastavljajo le tujci, ki so iz različnih razlogov prišli v Slovenijo, ampak tudi državljani Slovenije, ki so odjavili davčno rezidentstvo, a so ponovno vzpostavili davčno vez s Slovenijo. Tujci ob vstopu v Slovenijo praviloma pridobijo status nerezidenta za davčne namene.

Kot vemo, ima status davčnega rezidenta/nerezidenta pomemben vpliv na obdavčitev posameznika. Zato je treba za morebitno izogibanje dvojnemu obdavčevanju poskrbeti za formalno pridobitev takega statusa. Za to se mora fizična oseba obrniti na Finančni urad Republike Slovenije. To mora storiti takoj, ko vzpostavi katero koli rezidenčno vez s Slovenijo, in sicer, ko je izpolnjen kateri od pogojev iz 6. člena ZDoh-2 (Ministrstvo za finance RS, 2022b).

Za ugotovitev rezidentskega statusa mora posameznik vložiti vlogo, h kateri lahko predloži izpolnjen vprašalnik, in sicer *Vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa po Zakonu o dohodnini (ZDoh-2) – prihod v Republiko Slovenijo (Priloga 1)* ali dokaže, da izpolnjuje pogoje 6. člena ZDoh-2 za pridobitev statusa davčnega rezidentstva na drug način. Na primer, predloži vse morebitne dokumente, ki dokazujejo rezidenčno povezavo posameznika s Slovenijo (pogodba o zaposlitvi, pogodba o najemu stanovanja itd.) (Ministrstvo za finance RS, 2022č).

Če pa želi fizična oseba za pridobitev statusa davčnega rezidenta izpolniti vprašalnik za ugotovitev rezidentskega statusa, mora predvsem odgovoriti na vprašanja, ki so povezana z:

- identifikacijo posameznika,
- bivanjem v Republiki Sloveniji,
- razlogom bivanja v Republiki Sloveniji,
- razlogom prihoda v Republiko Slovenijo,
- vezmi v Republiki Sloveniji,
- vezmi v drugi državi,

- razlogom bivanja izven Republike Slovenije pred prihodom v Republiko Slovenijo (Ministrstvo za finance RS, 2022e).

Fizična oseba lahko navede druge podatke, za kateri meni, da so pomembni in ki dokazujejo morebitno rezidenčno vez. Izpolnjevanje vprašalnika ni obvezno, ker lahko posameznik rezidenčno vez dokazuje na drug način. Če pa se fizična oseba odloči izpolniti vprašalnik, ga ni zavezana izpolniti v celoti. Vprašalnik je pripomoček v postopku ugotavljanja davčnega rezidentstva, zato lahko fizična oseba v njem navede le tiste podatke, ki nedvoumno dokazujejo njegov status davčnega rezidenta (Prislan, Zakaj je določitev rezidentskega statusa pomembna, 2015).

Izpolnjeno vlogo je treba posredovati na davčni urad. To lahko storimo osebno, po navadni ali elektronski pošti ali preko portala eDavki, ki omogoča izpolnjevanje in oddajanje davčnih obrazcev preko računalnika od doma z uporabo digitalnega podpisa (Ministrstvo za finance RS, 2022e).

Treba je omeniti, da izpolnitev vprašalnika oziroma najava posameznika ni pogoj za začetek postopka. Davčni urad lahko sproži postopek za ugotavljanje statusa rezidenta po uradni dolžnosti.

Ko davčni urad od posameznika pridobi vlogo za pridobitev statusa davčnega rezidenta, mora presoditi vse podatke, ki so navedeni v vlogi, in upoštevati vsa pomembna dejstva in okoliščine, ki bi lahko vplivali na odločitev. Presoja dejstev in okoliščin lahko zajema vse informacije od dolžine bivanja posameznika na ozemlju Slovenije do njegovih ciljev in namenov, povezanih s prebivanjem (Ministrstvo za finance RS, 2022č).

Davčni urad po presoji vseh informacij, ki jih je prejel, presodi o izpolnjevanju katerega koli pogoja za pridobitev statusa rezidenta. V primeru, da se vlogi ugodí, izda o tem odločbo in jo posreduje posamezniku. Na Sliki 1 je prikazan primer odločbe davčnega urada o priznanju statusa rezidenta fizični osebi.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Titova cesta 10, 2502 Maribor

T: 02 235 65 00

F: 02 235 65 05

E: mb.fu@gov.si

www.fu.gov.si

DAVČNA TAJNOST

Številka: DT XXXXXXXXXXXXXXXX
Datum: 19. 11. 2019
U. p.: FURS597 P2

Finančna uprava Republike Slovenije izdaja na podlagi 70. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr, 111/13, 22/14 - odl. US, 25/14 - ZFU, 40/14 - ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 - ZJF-H in 36/19) na zahtevo zavezanke XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX iz XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX MARIBOR, davčna številka XXXXXXXX, v zadevi ugotovitve rezidentskega statusa zavezanca, naslednjo

ODLOČBO

Zahtevku davčne zavezanke XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX z dne 18.11.2019, za določitev statusa rezidenta Slovenije v skladu z Zakonom o dohodnini za obdobje od 01.01.2019 do sprememb dejstev in okoliščin, ki vplivajo na rezidentski status, se ugodí.

Davčni zavezanec trpi stroške tega postopka. Davčnemu organu posebni stroški tega postopka niso nastali.

Obrazložitev

Zavezanica je dne 18.11.2019 davčnemu organu predložila vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa za leto 2019.

Davčni organ ugotavlja, da je iz uradnih evidenc, ki jih vodi davčni organ oziroma so davčnemu organu dostopne, razvidno, da se zavezanica šteje za rezidenta Slovenije v skladu z Zakonom o dohodnini za obdobje od 01.01.2019 do sprememb dejstev in okoliščin, ki vplivajo na rezidentski status, ker izpolnjuje pogoj, naveden v peti točki 6. člena Zakona o dohodnini - ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 9/12 - odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 - ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 - odl. US, 96/13, 29/14 - odl. US in 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19), ki določa, da je zavezanec rezident Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji.

Zavezanica ima v Republiki Sloveniji prijavljeno začasno prebivališče, zaposlitev in družino.

Če se dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status spremenijo, mora zavezanec davčnemu organu v roku 8 dni po nastanku spremembe, predložiti novo vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa z ustreznimi dokazili. Na podlagi predloženih dokazil bo davčni organ o statusu zavezanca ponovno presojal. V primeru, da zavezanec tega ne stori, davčni organ pa izve za nova dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, davčni organ o statusu zavezanca ponovno presoja po uradni dolžnosti.

DAVČNA TAJNOST

1/2

DAVČNA TAJNOST

Zavezanec je dolžan izplačevalce dohodkov v Sloveniji obvestiti o ugotovljenem oziroma spremenjenem davčnem statusu in jim o tem predložiti odločbo davčnega organa.

Od statusa posameznika (rezident, nerezident) je odvisna tudi njegova davčna obveznost. Rezidenti Slovenije so osebe, ki so zavezane za plačilo dohodnine od vseh dohodkov z virom v Sloveniji in dohodkov z virom zunaj Slovenije. To primeroma pomeni, da mora davčni zavezanec dohodke, dosežene v tujini napovedati v medletnih napovedih za odmero (akontacije) dohodnine in ugovoru zoper informativni izračun dohodnine, in če mu ta ni izdan, v letni napovedi za odmero dohodnine do 31.7. tekočega leta za preteklo leto.

V skladu s petim odstavkom 213. člena Zakona o splošnem upravnem postopku - ZUP (Uradni list RS, št. 24/06 - UPB2, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) mora organ v izreku odločiti tudi o tem, ali so nastali stroški postopka. Ker se je postopek začel na zahtevo stranke, v skladu s 1. odstavkom 113. člena ZUP trpi stroške postopka davčni zavezanec. Davčnemu organu posebni stroški niso nastali. Glede na navedeno je organ odločil, kot je razvidno iz izreka.

Glede na določbo 85. člena ZDavP-2 je vročitev odločbe opravljena 15. dan od dneva odpreme odločbe. Datum odpreme odločbe je odtisnjen na kuverti.

Odločba je izdana s skrajšano obrazložitvijo na podlagi 81. člena ZDavP-2.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za finance v Ljubljani, v roku 15 dni od dneva vročitve odločbe. Pritožba se vloži pisno ali ustno na zapisnik pri Finančni upravi Republike Slovenije, TITOVA CESTA 10, 2502 MARIBOR.

Postopek vodil/a:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
finančni kontrolor

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
vodja oddelka

Vročiti:

- XXX - navadno, 85. člen
ZDavP-2.

DAVČNA TAJNOST

2/2

Slika 1: Primer odločbe davčnega urada o dodelitvi statusa rezidenta

Vir: (Lastni vir)

Ker se okoliščine v življenju vsakega človeka spreminjajo, se lahko zgodi, da fizična oseba večkrat spremeni svoj status rezidenta Slovenije za davčne namene (Istenič & Kuzma, 2014).

Oseba, ki je v preteklosti prenehala biti rezident in je formalno odjavila svojo davčno rezidentstvo, lahko ponovno postane davčni rezident Slovenije, če zaradi spremenjenih okoliščin življenja izpolnjuje kateri koli pogoj iz 6. člena ZDoh-2. Po tem lahko ponovno postane davčni nerezident, če izpolnjuje kateri koli pogoj iz 7. člena ZDoh-2. To je možno v povezavi s prenehanjem delovnega razmerja v tujini, z zaposlitvijo v Sloveniji, zaradi upokojitve, po prenehanju zaposlitve v tujini, s selitvijo družine v Slovenijo itd. (Ministrstvo za finance RS, 2022č).

Če so se življenjske okoliščine spremenile in spremembe vplivajo na ponovno vzpostavitev rezidenčnih vez s Slovenijo, je treba vlogo za ureditev statusa rezidenta vložiti ponovno.

3.2 Urejanje statusa davčnega nerezidenta

Skoraj vsaka država na svetu se sooča s situacijo priseljevanja svojih državljanov v druge države. Slovenija ni izjema. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je leta 2021 državo zapustilo 21.144 prebivalcev. Državljeni Slovenije se selijo tako v države Evropske unije, ker je migracijski proces po vstopu Slovenije vanjo postal veliko lažji, kot tudi v tretje države.

Ko se človek priseli, najpogosteje zasleduje cilj dviga življenjskega standarda in izboljšanja življenjskih razmer. Razlogi za selitev so lahko povsem različni. Glavni razlog za priseljevanje je največkrat povezan z zaposlitvijo. Lahko pa obstajajo tudi drugi razlogi, kot so:

- nakup nepremičnine,
- poroka,
- selitev vzdrževalca,
- vremenske razmere, ugodne za zdravje,
- drugo.

Ne glede na razlog selitve se mora slovenski davčni rezident zavedati, da izbris iz registra rezidentov v Sloveniji ne nastopi samodejno (izbris ni avtomatičen). Prav tako bo rezident

Slovenije avtomatično vpisan v register davčnih rezidentov države, v katero se je preselil, takoj, ko bo izpolnjeval pogoje za pridobitev davčnega rezidentstva, ki so predpisani v tej državi (Prislan, Zakaj je določitev rezidentskega statusa pomembna, 2015).

Tako obstaja situacija dvojnega rezidentstva in posledično dvojne obdavčitve. V zvezi s tem mora oseba, ki bo zapustila Slovenijo, pravočasno odjaviti status davčnega rezidenta in poskrbeti za pridobitev statusa davčnega nerezidenta, da se izogne težavam, ki lahko nastanejo zaradi dvojnega obdavčevanja.

Za pridobitev statusa davčnega nerezidenta mora fizična oseba, ki je Slovenijo zapustila za dalj časa ali za stalno, prekiniti vse pomembne rezidenčne vezi s Slovenijo (Ministrstvo za finance RS, 2022c).

Fizična oseba mora obvezno odjaviti stalno prebivališče, kar je predpisano v Zakonu o prijavi prebivališča, in prijaviti stalno prebivališče v tujini. Prav tako je treba pred pridobitvijo statusa davčnega nerezidenta poskrbeti za prenos središča osebnih in ekonomskih interesov ter biti pozoren na to, da bivanje v Sloveniji traja manj kot 183 dni v koledarskem letu. Torej mora posameznik, ki je zapustil Slovenijo, za pridobitev statusa davčnega nerezidenta zagotoviti, da ne izpolnjuje nobenega od pogojev iz 6. člena ZDoh-2.

Za nadaljnjo ureditev statusa davčnega nerezidenta fizična mora oseba na Davčni urad RS vložiti vlogo v obliki dopisa ali izpolniti vprašalnik *Vloga za ugotovitev rezidentskega statusa po Zakonu o dohodnini (ZDoh-2) – odhod iz Republike Slovenije* (Priloga 2) (Ministrstvo za finance RS, 2022c).

Pri izpolnjevanju vprašalnika za ugotovitev rezidentskega statusa je treba navesti informacije, ki so povezane z:

- identifikacijo posameznika,
- bivanjem izven Republike Slovenije,
- razlogom bivanja izven Republike Slovenije,
- razlogom odhoda iz Republike Slovenije,
- vezmi v drugi državi,
- vezmi v Republiki Sloveniji,
- razlogom bivanja v Republiki Sloveniji pred odhodom v drugo državo,

- drugimi podatki.

Izpolnjeno vlogo je treba posredovati na davčni urad osebno, po navadni ali elektronski pošti ali preko portala eDavki. Davčni urad po obravnavi vseh prejetih informacij presodi o izpolnjevanju pogojev za pridobitev statusa nerezidenta. Nato o svoji odločitvi izda odločbo in jo posreduje posamezniku. Slika 2 prikazuje primer odločbe davčnega urada o priznanju fizične osebe statusa nerezidenta.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Titova cesta 10, 2502 Maribor

T: 02 235 65 00

F: 02 235 65 05

E: mb.fu@gov.si

www.fu.gov.si

Številka: DT XXXXXXXXXXXXXXXX
Datum: 12.02.2019
U. p.: FURS597 P2

Finančna uprava Republike Slovenije izdaja na podlagi 70. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr, 111/13, 22/14 - odl. US, 25/14 - ZFU, 40/14 - ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 - ZJF-H in 36/19) na zahtevo zavezanke XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX iz XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXX davčna številka XXXXXXXX, v zadevi ugotovitve rezidentskega statusa zavezanca, naslednjo

ODLOČBO

Zahtevku davčne zavezanke XXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX, Rusija, davčna številka XXXXXXXX, z dne 11.02.2019, se ugotovi. Zavezanca se na podlagi Zakona o dohodnini šteje za nerezidenta Republike Slovenije od 01.02.2019 do sprememb dejstev in okoliščin, ki vplivajo na rezidentski status.

Davčni zavezanec trpi stroške tega postopka. Davčnemu organu posebni stroške tega postopka niso nastali.

Obrazložitev

Zavezanca XXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX je dne 11.02.2019 vložila vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa – odhod iz Republike Slovenije v Rusijo v skladu s 6. členom Zakona o dohodnini – Zdoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7, 9/12-odl. US.24/12, 30/12, 40/12-ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US. 96/13, 29/14 – odl.US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19).

Zavezanca je vlogi priložila sledeča dokazila:

- potrdilo UE Maribor o stalnem naslovu v tujini,
- potrdilo o prebivališču v tujini,
- pogodbo o delu pri tujem delodajalcu,
- pogodbo o najemu bivališča v tujini.

ZDoh-2 v 6. členu določa, da se zavezanec šteje za rezidenta Republike Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev (t.i. rezidenčne vezi) oz. za nerezidenta Republike Slovenije, kadar ne izpolnjuje nobenega od navedenih pogojev:

1. ima uradno prijavljeno stalno bivališče v Sloveniji;

DAVČNA TAJNOST

1/3

DAVČNA TAJNOST

2. biva izven Slovenije zaradi zaposlitve v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec z diplomatskim ali konzularnim statusom, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član takega javnega uslužbenca in prebiva s to osebo;
3. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi zaposlitve:
 - a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec v tehnični ali administrativni funkciji, brez diplomatskega ali konzularnega statusa;
 - b) kot javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta;
 - c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu ali Evropski investicijski banki, ali je zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok takega uslužbenca in prebiva s to osebo;
4. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca v Evropskem parlamentu;
5. ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, ali
6. je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupno več kot 183 dni.

Primarno se za določanje rezidentskega statusa upošteva domača zakonodaja - določbe ZDoh-2. 8. člen ZDoh-2 določa, da se za nerezidenta Republike Slovenije za davčne namene šteje zavezanec, ki ne izpolnjuje nobenega od zgoraj navedenih pogojev.

Iz razpoložljivih podatkov in uradnih evidenc, ki jih vodi davčni organ oziroma so davčnemu organu dostopne in iz predložene vloge zavezanke je razvidno, da živi zavezanka v najemniškem bivališču v tujini na naslovu Ordžonikidze ul. 15, 150000, Jaroslavl, Rusija. Izrekla se je za samsko. Zaposlena je pri tujem delodajalcu. V vlogi je navedla, da se ne namerava vrniti v Slovenijo. Zavezanka je odjavila stalno prebivališče v Sloveniji 31.01.2019.

V konkretnem primeru je mogoče zaključiti, da ima zavezanka svoje stalno prebivališče, kot tudi središče svojih življenjskih interesov, ki velja za eno od temeljnih rezidenčnih vezi, v Nemčiji.

Ugotovljeno je, da je zavezanka od 01.02.2019 dalje nerezident za davčne namene v Republiki Sloveniji vse do spremembe dejstev in okoliščin, ki vplivajo na status rezidentstva.

V času, ko ima zavezanec status rezidenta, ima še vedno možnost uveljaviti pravice, ki mu pripadajo na podlagi Sporazuma med Republiko Slovenijo in Rusko Federacijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki od dohodka in premoženja.

Kot rezident Slovenije za namene ZDoh-2 je zavezanec zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Slovenije. To pomeni, da mora obdavčljive dohodke, ki jih dosega v tujini, napovedati davčnemu organu v Sloveniji v ustreznih obrazcih napovedi. Kadar Slovenija na podlagi določb iz sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja nima pravice do obdavčitve dohodka oziroma sme dohodek obdavčiti le v okviru mejne stopnje po sporazumu, lahko zavezanec kljub statusu rezidenta Slovenije za namene ZDoh-2 (npr. ker se skladno z davčno zakonodajo druge države pogodbenice, s katero ima Slovenija sklenjen sporazum, zavezanec šteje tudi za rezidenta te države), v zahtevku na obrazcu KIDO ali v davčni napovedi, uveljavlja ugodnosti iz sporazuma tako, da se v ustrezni rubriki napovedi oz. v opombah ali v prilogi sklicuje na sporazum ter predloži potrdilo o rezidentstvu za namene sporazuma druge države pogodbenice sporazuma.

DAVČNA TAJNOST

2/3

DAVČNA TAJNOST

Če se dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, spremenijo, mora zavezanec davčnemu organu v roku 8 dni po nastanku spremembe predložiti novo vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa z ustreznimi dokazili. Na podlagi predloženih dokazil bo davčni organ o statusu zavezanca ponovno presojal. V primeru, da zavezanec tega ne stori, lahko davčni organ, če izve za nova dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, o rezidentskem statusu zavezanca ponovno presoja po uradni dolžnosti.

Posameznik je dolžan izplačevalce dohodkov v Republiki Sloveniji obvestiti o ugotovljenem davčnem statusu in o spremembi statusa (predvsem o prenehanju statusa rezidenta zaradi načina obračunavanja in plačevanja davčnega odtegljaja) in jim predložiti ustrezno obvestilo davčnega organa.

Na podlagi navedenih zakonskih določb in predloženih pisnih dokazil davčni organ ugotavlja, da so izpolnjeni pogoji, da odloči, kot je navedeno v izreku.

Odločba je vročena v skladu s četrtem odstavkom 87. člena Zakona o splošnem upravnem postopku – ZUP (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13).

V skladu s petim odstavkom 213. člena ZUP mora organ v izreku odločiti tudi o tem, ali so nastali stroški postopka. Glede na to, da posebni stroški niso nastali, je organ odločil, kot je razvidno iz izreka.

S tem je odločba utemeljena.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za finance v Ljubljani, v roku 15 dni od dneva vročitve odločbe. Pritožbo se vloži pisno ali ustno na zapisnik pri Finančni upravi Republike Slovenije, Titova cesta 10, 2502 Maribor.

Postopek vodila:

XXXXXXXXXXXXXX,

finančna kontrolorka višja svetovalka

XXXXXXXXXXXXXX,

vodja oddelka

Vročiti:

- XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX - osebno

DAVČNA TAJNOST

3/3

Slika 2: Primer odločbe davčnega urada o dodelitvi statusa nerezidenta

Vir: (Lastni vir)

4 KONVENCIJA O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA

4.1 Kaj pomeni dvojno rezidentstvo in dvojno obdavčevanje

V razmerah sodobnega sveta ima vedno več ljudi možnost živeti in delati ne samo v svoji domovini, ampak tudi v tujini. V takih primerih ni nenavadno, da posameznik postane dvojni rezident. Dvojno rezidentstvo je situacija, ko se fizična oseba šteje za rezidenta dveh ali več držav.

Rezidenti so obdavčeni po tako imenovanem načelu svetovnega dohodka. Na podlagi tega načela mora posameznik, ki je rezident dveh ali več držav hkrati, plačati davke od svojih dohodkov v vseh državah, kjer se šteje za rezidenta.

Podobno bodo dohodki posameznika, ki se šteje za rezidenta samo ene države in kljub temu prejema dohodke v tujini, obdavčeni tako v državi rezidentstva kot v državi, kjer so bili ti dohodki prejeti. V obeh primerih govorimo o dvojni obdavčitvi.

Dvojna obdavčitev je situacija, ko so hkrati izpolnjeni štiri pogoji:

1. obdavčen je isti davčni zavezanec;
2. »mora biti identičnost v davčnem objektu in istovrstnost samega davka«,
3. davek se pojavi in plačuje v istem časovnem obdobju,
4. dohodek istega davčnega zavezanca z istim davkom obdavčujeta vsaj dve različni državi na istem nivoju (Kovač, 2008).

Dvojno obdavčevanje je ena od oblik večkratnega obdavčevanja. Pri dvojnem obdavčevanju je davčni zavezanec obdavčen težje, saj davka ne plača enkrat, ampak dvakrat. Dvojno obdavčevanje negira načelo enakomernosti in enakopravnosti v obdavčevanju in posledično povzroča diskriminacijo davčnih zavezancev. Prav tako se zaradi dvojnega obdavčevanja tudi države soočajo z negativnimi posledicami, kot so motenje v kroženju kapitala, motenje pri nudenju storitev in migraciji delovne sile, motenje pri preskrbi proizvodov ter druge neugodne posledice. Zaradi naštetega je veliko držav zainteresiranih za odpravo teh neželenih in škodljivih učinkov dvojnega obdavčevanja. Zato so bila najdena načela in merila, ki preprečujejo nastanek mednarodnega dvojnega obdavčevanja (Pal, 2004).

Merila, ki so jih države uvedle za preprečevanje dvojnega obdavčevanja, vključujejo:

- unilateralna merila,
- mednarodna merila (Kovač, 2008).

Unilateralna (enostranska) merila vključujejo zakone nacionalne zakonodaje. V Sloveniji je to Zakon o dohodnini-2 (Zakotnik, 2004).

K mednarodnim merilom spadajo bilateralne (dvostranske) konvencije in multilateralne (večstranske) konvencije. Bilateralne konvencije se sklenejo z vsako državo posebej in imajo enotno podlago (Prislan, Uporaba konvencij o izogibanju dvojnemu obdavčevanju, 2008).

Velika večina bilateralnih pogodb o obdavčitvi v veliki meri temelji na:

- Vzorčni konvencije Združenih narodov,
- Vzorčni konvenciji Organizacije za gospodarski razvoj in sodelovanje o obdavčitvi dohodka in premoženja (Vzorčna konvencija OECD).

Ti vzorci pogodb so objavljeni na spletnih straneh Združenih narodov in OECD.

Multilateralne konvencije se nanašajo na vsaj tri države pogodbenice, imajo višjo stopnjo enotnosti, vendar jih je zaradi večjega števila držav pogodbenic težje pripraviti (Zakotnik, 2004).

Proces pogajanj o davčnih pogodbah se običajno začne z vzpostavitvijo začetnih stikov med državama. Hkrati postopek sklenitve konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja poteka v več fazah, in sicer:

- izmenjava med državami z njihovimi vzorčnimi pogodbami;
- neposredna pogajanja, ki potekajo v dveh krogih, v vsaki državi eno;
- zagotavljanje informacij o notranjem davčnem sistemu vsake države;
- pogajanja o vsakem členu posebej;
- dogovor o besedilu pogodbe in njeno parafiranje;
- podpis pogodbe;
- ratifikacija pogodbe v vsaki sodelujoči državi v skladu z lastnimi postopki ratifikacije;
- začetek veljavnosti pogodbe (Arnold, 2022).

Mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodkov in premoženja so pogodbe med državami, s katerimi se uredi postopek obdavčitve dohodkov, ki jih v eni državi prejme rezident druge države. Države, ki sklenejo medsebojne sporazume, svojim rezidentom omogočajo obdavčitev njihovih prihodkov na podlagi določenih pravil. Na podlagi teh pravil lahko posameznik uveljavlja ugodnosti, ki znižajo, oprostijo ali povrnejo znesek plačanega davka (Ministrstvo za finance RS, 2019).

Razen odprave dvojnega obdavčevanja dohodkov in premoženja mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja:

1. povečujejo varnost davčnih zavezancev,
2. preprečujejo davčne utaje in davčno diskriminacijo,
3. preprečujejo izogibanje davkov,
4. omogočajo reševanje davčnih sporov,
5. razdeljujejo pravice do obdavčevanja med državami (Jerovšek, Simič, & Škof, 2008).

Poleg tega ima sklenitev konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja posreden (nedavčni) namen za države, in sicer:

1. spodbujanje investicij,
2. pomoč davčnim zavezancem,
3. reševanje davčnih problemov doma,
4. druge politične razloge (Prislan, Uporaba konvencij o izogibanju dvojnemu obdavčevanju, 2008).

To so osnovni razlogi, zaradi katerih večina držav sklepa medsebojne sporazume o izogibanju dvojnemu obdavčevanju, in sicer mednarodne pogodbe. Treba je omeniti, da mednarodne pogodbe oziroma konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja (KIDO) ne povzročajo dodatnega davčnega bremena za posameznike, ampak se nanašajo le na neposredne davke in imajo vedno vrednost pred domačo zakonodajo. Ugodnosti, ki jih zagotavlja KIDO, so na voljo le rezidentom ene od držav pogodbenic. Nerezidenti niso upravičeni do zgoraj navedenih davčnih ugodnosti (Ministrstvo za finance RS, 2019).

4.2 Vzorčni model mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnemu obdavčevanju

Sistem mednarodnih davčnih pogodb se razvija že dlje časa. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja pa so mednarodne organizacije, zlasti Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), oblikovale standardne modele davčnih pogodb in s tem predlagale enoten pristop k reševanju problemov. Trenutno velika večina obstoječih davčnih pogodb sledi modelu Vzorčne konvencije OECD.

Slovenija ni izjema – tudi ona sklepa konvencije o izogibanju dvojnemu obdavčevanju v skladu z Vzorčno konvencijo OECD (Ministrstvo za finance RS, 2022č).

V začetku leta 2022 Slovenija je imela sklenjeno pogodbo o izogibanju dvojnemu obdavčevanju že z 59 državami sveta (Ministrstvo za finance RS, 2022d).

Posameznik je lahko priznan kot davčni rezident v več kot eni državi. Če KIDO ni, lahko to privede do dvojne obdavčitve. S KIDO se je mogoče izogniti dvojni obdavčitvi, zato je treba najprej ugotoviti, rezident katere države pogodbenice je posameznik. Če je posameznik hkrati rezident Slovenije in druge države, s katero ima Slovenija sklenjeno pogodbo KIDO, se rezidentski status presoja po merilih KIDO. Ta merila so navedena in opisana v 4. členu mednarodne pogodbe, ki jo je Slovenija sklenila z drugo državo udeleženko. Ta merila se imenujejo prelomna pravila in na njihovi podlagi se ugotavlja prednost povezanosti fizične osebe z eno pred povezanostjo z drugo državo (Ministrstvo za finance RS, 2022č).

Rezidenta za namene KIDO ne sme zamenjevati z rezidentom po ZDoh-2, saj se prelomna pravila uporabljajo le v primeru dvojnega rezidentstva. Prelomna pravila se vedno uporabljajo zaporedno, kar pomeni, da se naslednji pogoj za ugotovitev rezidentskega statusa uporabi samo v primerih, ko rezidentskega statusa ni bilo mogoče ugotoviti po predhodnem pogoju (Ministrstvo za finance RS, 2022č).

4.3 Prelomna pravila

Četrty (4.) člen posamezne mednarodne pogodbe določa štiri prelomna pravila za ugotavljanje rezidentskega statusa:

1. stalno prebivališče,
2. središče življenjskih interesov,
3. običajno bivališče,

4. državljanstvo.

Komentar k vzorčnemu sporazumu OECD pojasnjuje, da se posamezniku dodeli status rezidenta tiste države pogodbenice, v kateri ima stalno prebivališče, v drugi državi pogodbenici pa prebiva le nekaj časa. Stalno prebivališče je vsako prebivališče, ki je posamezniku stalno na voljo. To pomeni, da lahko posameznik ta prostor uporablja kadar koli brez kakršnih koli omejitev, na razpolago mu je ves čas neprekinjeno in ne občasno (npr. zaradi potovanja). Prav tako pa mora biti ta prostor v takšnih razmerah tudi opremljen in vzdrževan, kar pomeni, da posameznik v tem prostoru prebiva in živi dlje časa. Za prebivališče se lahko šteje hiša, stanovanje, soba in katera koli druga oblika prebivališča. Lahko je v lasti posameznika ali v najemu (OECD, 2010).

Iz navedenega izhaja, da ni pomembno, ali ima oseba na določenem naslovu uradno prijavljeno stalno prebivališče, predvsem pa, da je to bivališče fizični osebi stalno na voljo. To je glavna razlika med ugotavljanjem stalnega prebivališča po 4. členu KIDO in ugotavljanjem stalnega prebivališča po Zakonu o prijavi prebivališča. Merilo stalnega prebivališča je običajno dovolj za rešitev vprašanja, rezident katere države članice je posameznik (prav tam).

Če ima posameznik stalno prebivališče v obeh državah pogodbenicah, se mu prizna status rezidenta na podlagi drugega prelomnega pravila, in sicer ima prednost pri obdavčitvi tista država, s katero so povezani osebni in ekonomski odnosi posameznika bližje kot z drugo državo. Pri tem se upoštevajo družinski in socialni odnosi posameznika, njegov poklic, politična, kulturna in vsaka druga dejavnost, kraj dela in drugi dejavniki. Vse okoliščine se obravnavajo kot celota in ne ločeno (prav tam).

Če rezidentski status ni določen v skladu s prvima dvema prelomnima praviloma, se presoja opravi po ugotovitvi običajnega prebivališča fizične osebe. Običajno bivanje v kraju pomeni, da posameznik v svojem življenju redno, normalno in običajno biva v eni izmed držav pogodbenic (OECD, 2010).

V primeru, da rezidentskega statusa posameznika ni mogoče določiti v skladu s prvimi tremi prelomnimi pravili, se fizična oseba šteje za rezidenta samo tiste države, katere državljan je (prav tam).

Če pa je fizična oseba državljan obeh držav pogodbenic ali ni državljan nobene od njiju, rezidentski status določita pristojna organa držav pogodbenic v skladu s skupnim dogovorom (OECD, 2010).

Če povzamemo, lahko rečemo, da prelomna pravila pomagajo določiti posamezniku, ki je dvojni rezident, prednost povezanosti z eno državo pred povezanostjo z drugo.

4.4 Metode za odpravo dvojne obdavčitve

Za odpravo dvojne obdavčitve posameznika večina držav med seboj sklene konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja. Na podlagi prelomnih pravil konvencije je določeno, za rezidenta katere države pogodbenice se posameznik šteje. Po ugotovitvi statusa rezidenta posameznika ima država rezidentstva izključno pravico obdavčiti njegove dohodke in odpraviti dvojno obdavčitev teh dohodkov.

Mednarodne pogodbe o odpravi dvojne obdavčitve najpogosteje uporabljajo naslednji dve metodi:

1. metoda izvzetja s progresijo (oprostitve),
2. metoda navadnega odbitka (dobropis, kredit ...) (Ministrstvo za finance RS, 2019).

Prva metoda deluje na ravni dohodka, druga pa na ravni davka. To je osnovna razlika med njima.

V skladu z metodo oprostitve država rezidentstva iz davčne osnove izključi dohodke rezidenta, ki jih prejme v drugi državi pogodbenici. Metoda oprostitve deluje po naslednjem principu: država rezidentstva iz davčne osnove izloči tiste dohodke, ki jih je rezident prejel v državi pogodbenici. Takšno metodo vsebuje KIDO, ki jo je sklenila Slovenija s Švedsko.

Pri metodi navadnega odbitka država rezidentstva obdavči navedeni dohodek, vendar od davka odšteje znesek, ki je enak znesku davka, plačanega v državi vira dohodka. Metodo navadnega odbitka Slovenija uporablja z vsemi ostalimi državami pogodbenicami, s katerimi je bila sklenjena KIDO (Ministrstvo za finance RS, 2019).

4.5 Dohodek iz zaposlitve po KIDO

Najpogostejši dohodek, ki ga prejme fizična oseba v tujini, je dohodek iz zaposlitve. 15. člen Vzorčne konvencije OECD opisuje, kako so ti dohodki obdavčeni. Določitev pravice do obdavčitve teh prihodkov je odvisna od tega, kje se zaposlitev dejansko izvaja. Če se zaposlitev slovenskega rezidenta izvaja v tuji državi, so dohodki iz zaposlitve obdavčeni v tujini. V tem primeru mora Slovenija odpraviti dvojno obdavčitev teh prihodkov z metodo odprave dvojne

obdavčitve. Če se zaposlitev slovenskega rezidenta izvaja v Sloveniji, je Slovenija država rezidentstva in ima izključno pravico do obdavčitve tega dohodka. Ta dohodek je vključen v davčno osnovo. Davek, ki je plačan v tujini, se ne upošteva (Ministrstvo za finance RS, 2019).

5 PREBIVALSTVO IN PRIMERI OBRAČUNA PLAČE ZA DAVČNEGA REZIDENTA IN NEREZIDENTA V REPUBLIKI SLOVENIJI

5.1 *Prebivalstvo v Republiki Sloveniji v obdobju 2012–2021*

Slovenski državljani se lahko preselijo v druge države, tako kot se tuji državljani preselijo v Slovenijo. Razlogi za te selitve so lahko različni. Ob selitvi v drugo državo mora biti vsak posameznik pozoren na pravočasno ureditev svojega rezidentskega statusa, saj to vpliva na obseg njegove davčne obveznosti. Pregledali bomo podatke o prebivalstvu v Republiki Sloveniji, da bi razumeli, kako pogosto se ljudje, ki živijo v Sloveniji, soočajo s situacijo urejanja svojega statusa rezidenta/nerezidenta in kako aktualno je to vprašanje.

V spodnji tabeli je prikazana struktura prebivalcev v Republiki Sloveniji (RS) glede na državljanstvo v obdobju od leta 2012 do 2021.

Tabela 2: Prebivalstvo Republike Slovenije glede na državljanstvo v obdobju 2012–2021

LETO	Prebivalstvo RS SKUPAJ; število ljudi	Od tega državljanov RS	Od tega tujih državljanov	Delež državljanov RS %	Delež tujih državljanov %
2012	2.055.496	1.969.941	85.555	95,84	4,16
2013	2.058.821	1.967.436	91.385	95,56	4,44
2014	2.061.085	1.964.477	96.608	95,31	4,69
2015	2.062.874	1.961.342	101.532	95,08	4,92
2016	2.064.188	1.956.422	107.766	94,78	5,22
2017	2.065.895	1.951.457	114.438	94,46	5,54
2018	2.066.880	1.945.005	121.875	94,10	5,90
2019	2.080.908	1.942.715	138.193	93,36	6,64
2020	2.095.861	1.939.510	156.351	92,54	7,46
2021	2.108.977	1.940.326	168.651	92,00	8,00

Vir: (Statistični urad RS, 2012-2021b)

Iz tabele je razvidno, da se število prebivalcev v Sloveniji vsako leto povečuje. Največji del prebivalcev Slovenije predstavljajo njeni državljani, to več kot 95 % celotnega prebivalstva v letu 2012. Vendar v zadnjih 10 letih število državljanov RS počasi upada in se je od leta 2012 do 2021 zmanjšalo za 3,84 %. Delež tujih državljanov se vsako leto povečuje. Največ tujcev je prišlo leta 2021, in sicer 168.651. Iz tabele je razvidno tudi, da se je število tujih državljanov v

zadnjih 10 letih skoraj podvojilo. Njihov delež je leta 2021 predstavljal 8 % celotnega prebivalstva RS v primerjavi z letom 2012, ko je bil njihov delež samo 4,16 %.

Tabela 3: Naravno in selitveno gibanje prebivalstva v obdobju 2012–2021

LETO	Prebivalstvo RS SKUPAJ	Prirast	Živorojeni	Umrli	Prirast	Priseljeni iz tujine	Odseljeni v tujino	Prirast
2012	2.055.496	/	21.938	19.257	2681	15.022	14.378	644
2013	2.058.821	3325	21.111	19.334	1777	13.871	13.384	487
2014	2.061.085	2264	21.165	18.886	2279	13.846	14.336	-490
2015	2.062.874	1789	20.641	19.834	807	15.420	14.913	507
2016	2.064.188	1314	20.345	19.689	656	16.623	15.572	1051
2017	2.065.895	1707	20.241	20.509	-268	18.808	17.555	1253
2018	2.066.880	985	19.585	20.485	-900	28.455	13.527	14.928
2019	2.080.908	14.028	19.328	20.588	-1260	31.319	15.106	16.213
2020	2.095.861	14.953	18.767	24.016	-5249	36.110	17.745	18.365
2021	2.108.977	13.116	18.984	23.261	-4277	23.624	21.144	2480

Vir: (Statistični urad RS, 2012–2021a)

Analiza podatkov v Tabeli 3 kaže, da prebivalstvo RS v zadnjih 10 letih iz leta v leto narašča. Hkrati se stopnja rasti znižuje že sedem let zapored in je leta 2017 dosegla najnižjo vrednost. Tega leta se je število prebivalcev povečalo le za 985. Po tem je sledil oster skok. Od leta 2018 se je število prebivalcev v povprečju povečalo za 14.032. V obdobju od leta 2012 do 2021 je bila največja rast prebivalstva 3325. Kljub močnemu skoku stopenj rasti v tem obdobju je treba opozoriti, da je od leta 2017 število umrlih prebivalcev vsako leto preseglo število rojstev. Ta številka je bila najvišja v letu 2020. Tedaj je v Sloveniji umrlo 5249 ljudi več, kot se jih je rodilo. Od leta 2016 je povečanje števila prebivalcev Slovenije posledica prihoda ljudi, ki so se preselili iz tujine. Njihovo število od leta 2014 vsako leto narašča. Vrhunec rasti ljudi, ki so v Slovenijo prišli iz tujine, je bil leta 2020. Takrat se je v Slovenijo preselilo 36.110 ljudi. Omeniti velja tudi, da je rast prebivalstva zaradi selitve večkrat višja od naravne rasti prebivalstva. Če povzamemo, lahko ugotovimo, da se je v zadnjih petih letih prebivalstvo Slovenije povečevalo zaradi prihoda tujih državljanov in ne zaradi naravnega prirasta. Posledično vse več tujih državljanov dela v Sloveniji. Pri tem je poznavanje osnovnih informacij o rezidentstvu in nerezidentstvu ter o posebnostih obdavčitve rezidentov in nerezidentov zelo koristno tako za tuje državljane, ki so se preselili v Slovenijo, kot za podjetja, ki nameravajo zaposliti tujega državljanca.

5.2 Primer obračuna plače za delavca, ki je rezident oziroma nerezident Republike Slovenije

Na primerih iz prakse je prikazano, kako se razlikuje obdavčitev rezidenta in nerezidenta, če so vsi drugi pogoji popolnoma enaki.

V podjetju XY delata dva delavca, X in Y, ki sta zaposlena na enakem delovnem mestu, imata enake delovne naloge in enako plačo, ki je enaka povprečni plači v Sloveniji za leto 2021 in sicer 1969,59 evra bruto na mesec. Oba delavca sta poročena in oba imata po dva otroka, ki sta mlajša od 18 let. Delavec X je davčni rezident Slovenije in državljan Rusije. Delavec Y ni davčni rezident Slovenije in je državljan Rusije.

V spodnji tabeli je prikazan obračun plač za oba zaposlena.

Tabela 4: Primer obračuna plače za rezidenta in nerezidenta Republike Slovenije

	Delavec X	Delavec Y
BRUTO PLAČA	1969,59	1969,59
PRISPEVKI DELAVCA ZA SOCIALNO VARNOST 22,1%	435,28	435,28
SPLOŠNA OLAJŠAVA	375	/
POSEBNA OLAJŠAVA (za prvega vzdrževanega otroka)	209,17	/
POSEBNA OLAJŠAVA (za drugega vzdrževanega otroka)	227,39	/
OSNOVA ZA AKONTACIJO DOHODNINE	722,75	1534,31
AKONTACIJA DOHODNINE	115,64	325,96
NETO PLAČA	1418,66	1208,35

Vir: (Lastni vir)

Oba zaposlena imata enako bruto plačo, in sicer 1969,59 evra. Ker oba delata v Sloveniji in sta zaposlena pri slovenskem delodajalcu, sta zavezana k plačevanju prispevkov za socialno varnost. Vrednost prispevkov znaša 22,1 % od bruto plače ne glede na status rezidentstva. Iz tabele je razvidno, da imata oba delavca enak znesek za plačilo prispevkov za socialno varnost.

Po ZDoh-2 je vsak rezident Slovenije, ne glede na državljanstvo, upravičen do splošne olajšave in do posebnih olajšav. S temi olajšavami si lahko rezident zniža davčno osnovo pri obračunu dohodnine. Delavec X je uveljavil splošno (osebno) olajšavo in olajšave za vzdrževanje dveh otrok, ki sta stara manj kot 18 let. S tem si je delavec X znižal osnovo za izračun akontacije dohodnine za 811,56 evra in osnova je znašala 722,75 evra. Delavec Y ni rezident Slovenije, ne izpolnjuje pogojev 116. člena ZDoh-2, zato ni upravičen do uveljavljanja splošnih olajšav in olajšav za vzdrževane otroke, zato nima možnosti znižanja davčne osnove – davčna osnova

tako ostane nespremenjena, in sicer 1534,31 evra. Na podlagi določene osnove se določi razred dohodninske lestvice, v katerega sodi delavec. Tako je delavec X s pomočjo olajšav toliko zmanjšal davčno osnovo, da se je uvrstil v prvi razred dohodninske lestvice, kjer pa se dohodki obdavčijo po stopnji 16 %. Mesečni znesek akontacije dohodnine za delavca X znaša 115,64 evra. Delavec Y spada v drugi razred dohodninske lestvice in njegova dohodnina znaša 325,96 evra. Iz primera je razvidno, da je prišlo do razlike v zneskih dohodnine, in sicer mora davčni nerezident v proračun države vplačati 210,32 evrov na mesec več kot rezident Slovenije. Ker sta oba zaposlena plačala enak znesek prispevkov za socialno varnost, a različno višino dohodnine, se je spremenila tudi višina neto izplačila, in sicer je delavec X prejel 1418,67 evra, delavec Y pa 1208,35 evra. Torej je delavec Y dobil za 210,32 evra manj izplačila, ker je za toliko plačal več dohodnine. Na letni ravni je ta razlika med neto izplačiloma plač za delavca X in delavca Y znaša 2523,84 evra. Na podlagi teh podatkov lahko sklepamo, da je v Sloveniji obdavčitev rezidenta ugodnejša od obdavčitve nerezidenta, saj rezident lahko zniža osnovo za obračun dohodnine s pomočjo olajšav, nerezident te možnosti nima, razen, če izpolnjuje pogoje iz 116.člena ZDoh-2 in to lahko dokaže.

Ker oba delavca prihajata iz tretje države, in sicer Rusije, in sta tudi njena državljana, je treba preveriti, ali so njuni dohodki iz delovnega razmerja obdavčeni v državi njunega državljanstva. To je odvisno od rezidentskega statusa, ki ga imata v Rusiji. V teoretičnem delu diplomskega dela smo ugotovili, da so rezidenti obdavčeni po načelu svetovnega dohodka, nerezidenti pa po načelu vira dohodka.

V spodnji tabeli so prikazani primeri, ko so dohodki iz delovnega razmerja, ki sta jih v Sloveniji prejela delavca X in Y, obdavčeni oziroma neobdavčeni v Rusiji.

Tabela 5: Obdavčitev dohodkov iz delovnega razmerja, prejetih v Sloveniji, za delavca X in Y glede na njun rezidentski status, ki ga imata v Rusiji

	Delavec X, ki je državljan Rusije in rezident Slovenije		Delavec Y, ki je državljan Rusije in nerezident Slovenije	
	Rezident Rusije	Nerezident Rusije	Rezident Rusije	Nerezident Rusije
Obdavčitev v Sloveniji	V	V	V	V
Obdavčitev v Rusiji	V	X	V	X

Vir: (Lastni vir)

Iz tabele je razvidno, da dohodki iz delovnega razmerja delavcev X in Y, prejetih v Sloveniji, niso obdavčeni v državi državljanstva le, če sta delavca X in Y ob odhodu uredila svoj status

nerezidenta. V primeru, da delavca X in Y nista uredila statusa nerezidenta in sta ostala davčna rezidenta Rusije, so dohodki iz delovnega razmerja, prejeti v Sloveniji, obdavčeni tudi v Rusiji.

Vendar sta Slovenija in Rusija med sabo sklenili konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja. 24. člen te konvencije določa metodo za odpravo dvojne obdavčitve, in sicer metodo navadnega odbitka (dobropisa). Po tej metodi je dohodek obeh držav članic konvencije obdavčen, vendar je dovoljen odbitek davka. Ta metoda se izogne dvojnemu obdavčevanju, vendar le delno.

Spodnja tabela prikazuje izračun davčne obveznosti zaposlenih X in Y do Rusije z uporabo metode navadnega odbitka.

Tabela 6: Izračun davčne obveznosti zaposlenih X in Y do Rusije z uporabo metode navadnega odbitka

	Delavec X	Delavec Y	Delavec Y
Dohodek v Rusije	0	0	1000
Dohodek v Slovenije	1969,59	1969,59	1969,59
Davčna osnova	1969,59	1969,59	2969,59
Dohodnina v Rusije –13 %	256,05	256,05	386,05
Dohodnina, ki je plačana v Sloveniji	115,64	325,96	325,96
Davčna obveznost v Rusije	140,41	0	60,09

Vir: (Lastni vir)

Kot je razvidno iz tabele, mora zaposleni X plačati dohodnino v Rusiji v višini 256,05 evra.

Metoda navadnega odbitka omogoča zaposlenemu X, da upošteva že plačan davek v Sloveniji in za ta znesek zmanjša davčno obveznost do Rusije. Vendar je treba v primeru, da je znesek plačanega davka v Sloveniji manjši od obračunanega davka v Rusiji, razliko plačati v proračun Rusije.

Zaposleni Y ima znesek plačane dohodnine v Sloveniji višji od dohodnine, obračunane v Rusiji, za 69,91 evra. V tem primeru zaposleni X nima davčnih obveznosti do Rusije. Če bi imel zaposleni Y kljub dohodku, ki ga je imel v Sloveniji, v Rusiji dohodek, na primer, v višini 1000 evrov, bi njegova dohodnina v Rusiji znašala 386,05 evra. Metoda navadnega odbitka zaposlenemu Y omogoča, da odbije davek v višini 325,96 evra, tako da njegova obveznost do Rusije znaša 60,09 evra.

Na podlagi teh primerov je mogoče sklepati, da metoda navadnega odbitka omogoča izogib dvojnemu obdavčevanju, vendar le delno – razliko neplačanega davka je treba plačati v

proračun. Popolna izognitev dvojnemu obdavčevanju s to metodo je možna le, če znesek davka, plačanega v Sloveniji, presega davek, obračunan v Rusiji.

Na podlagi navedenega lahko sklepamo, da prihodki fizične osebe, ki je državljan Rusije in istočasno rezident Slovenije, niso dvojno obdavčeni le v primeru, ko je znesek dohodnine, ki jo je treba plačati v Sloveniji, večji od zneska dohodnine, ki jo je treba plačati v Rusiji.

6 SPREMEMBE NA DELOVNEM MESTU

6.1 Spremembe na delovnem mestu, ki jih je povzročila epidemija virusa SARS-CO V-2

Življenje vsakega človeka zajema spremembe, tudi na delovnem mestu. Nekatere spremembe so pod nadzorom osebe same (na primer selitev v drugo državo, menjava službe, menjava položaja oziroma trenutnega delovnega mesta itd.). Nekatere spremembe so izven našega nadzora in se jim moramo prilagoditi. Ena takih sprememb je izbruh virusa SARS-CO V-2, ki se je začel decembra 2019 in prerasel v pandemijo.

Za boj proti pandemiji so bila po vsem svetu razvita priporočila za zmanjšanje števila okuženih ljudi, ki vključujejo ukrepe ravnanja na delovnem mestu.

Med temi ukrepi so bili:

- nošenje kirurških mask pri delu,
- pravilno umivanje rok,
- distanciranje,
- površinska dezinfekcija,
- spodbujanje dela na daljavo,
- izolacija okuženih ipd.

Hitro naraščanje števila okuženih primerov je povzročilo upočasnitev, ponekod pa tudi popolno zaustavitev dela na enem ali drugem področju. Zmanjšal se je obseg dela na številnih področjih dejavnosti in tudi obseg opravljenega dela zaposlenih, ponekod dela ni bilo. Slovenska vlada je sprejela vrsto zakonov, namenjenih zagotavljanju materialne pomoči in ohranjanju delovnih mest.

Delodajalci so zaposlenim dovolili delo na daljavo, nekaterim skrajšali delovni čas, ponekod poslali zaposlene na čakanje.

6.2 Primer obračuna plače delavca, ki je delal na daljavo

V spodnji tabeli je prikazan obračun plače za delavca X in Y, ki sta delala na daljavo, in sicer od doma.

Tabela 7: Obračuni plač delavcev X in Y v primeru rednega dela in dela na daljavo

	Delavec X		Delavec Y	
	Normalno delo	Delo od doma	Normalno delo	Delo od doma
BRUTO PLAČA	1969,59	1969,59	1969,59	1969,59
PRISPEVKI DELAVCA ZA SOCIALNO VARNOST 22,1 %	435,28	435,28	435,28	435,28
SPLOŠNA OLAJŠAVA	375	375	/	/
POSEBNA OLAJŠAVA (za prvega vzdrževanega otroka)	209,17	209,17	/	/
POSEBNA OLAJŠAVA (za drugega vzdrževanega otroka)	227,39	227,39	/	/
OSNOVA ZA AKONTACIJO DOHODNINE	722,75	722,75	1534,31	1534,31
AKONTACIJA DOHODNINE	115,64	115,64	325,96	325,96
NETO PLAČA	1418,67	1418,67	1208,35	1208,35
PREVOZ	100	0	100	0
PREHRANA	100	100	100	100
NETOPLAČA + PRIBITKI	1618,67	1518,67	1408,35	1308,35

Vir: (Lastni vir)

V primeru, ko sta dva zaposlena delala na daljavo, se obračun njunih neto plač ni spremenil. V Sloveniji zaposleni poleg nadomestila za delo prejeme še druga nadomestila, in sicer plačilo malice in plačilo prevoza na delo. V primeru dela na daljavo se delavcu ne izplača nadomestilo prevoza na delo, saj je bil fizično doma.

6.3 Primer obračuna plače za delavca, ki je bil »na čakanju na delo«

Med pandemijo COVID-19 številni zaposleni niso mogli delati zaradi različnih omejitev, ki jih je uvedla vlada. Te omejitve so najbolj prizadele panoge gostinstva in turizma. Prav tako so se tudi zaposleni v drugih panogah soočali s pomanjkanjem dela ali občutnim zmanjšanjem obsega dela. Kljub zmanjšanju obsega dela, ponekod tudi njegovi odsotnosti, so delodajalci delavce poslali na »čakanje na delo«. V tem primeru je bil delavec doma in ne v službi, prejel je denarno nadomestilo in je bil dolžan nastopiti delo takoj na poziv delodajalca.

V spodnji tabeli je prikazan obračun plače za delavca X in Y, ki sta bila »na čakanju na delo«.

Tabela 8: Obračuni plač delavcev X in Y v primeru rednega dela in »čakanja na delo«

	Delavec X				Delavec Y			
	Normalno delo		Čakanje na delo		Normalno delo		Čakanje na delo	
Bruto plača	100 %	1969,59	80 %	1575,67	100 %	1969,59	80 %	1575,67
Prispevki delavca za socialno varnost	22,10 %	435,28	22,1	348,22	22,10 %	435,28	22,10 %	348,22
Splošna olajšava	/	375	/	375	/	/	/	/
Posebna olajšava (za prvega vzdrževanega otroka)	/	209,17	/	209,17	/	/	/	/
Posebna olajšava (za drugega vzdrževanega otroka)	/	227,39	/	227,39	/	/	/	/
Osnova za akontacijo dohodnine	/	722,75	/	415,89	/	1534,31	/	1227,45
Akontacija dohodnine	16 %	115,64	16	66,54	116,73 + 26 % *804,73	325,96	116,73 + 26 % *497,87	246,18
Neto plača	/	1418,67	/	1160,91	/	1208,35	/	981,27

Vir: (Lastni vir)

Po 138. členu ZDR-1 sta delavca X in Y upravičena do nadomestila plače za čas čakanja na delo, vendar le v višini 80 % osnove. To pomeni, da se je zaposlenima X in Y znižala osnova bruto plače za 20 %. Posledično se je znižala tudi višina prispevkov za socialno varnost za 20 %. Zaradi tega sta zaposlena X in Y plačala manj dohodnine v proračun in prejela manjše neto izplačilo.

6.4 Primer obračuna plače za delavca, ki je delal skrajšani delovni čas

V primeru, ko je imel delavec delo v času pandemije COVID-19, vendar je obseg dela zaradi posledic pandemije upadel, je imel delodajalec možnost delavcu odrediti skrajšan delovni čas, za največ štiri ure. Preverimo, kako se je spremenil obračun plač zaposlenih X in Y v primeru skrajšanega delovnega časa za štiri ure v primerjavi z obračunom plače za polni delovni čas, v našem primeru za 176 ur.

Tabela 9: Obračuni plač delavcev X in Y v primeru skrajšanega delovnega časa za štiri ure

	Delavec X			Delavec Y		
	Normalno delo	Skrajšan delovni čas za 4 ure		Normalno delo	Skrajšan delovni čas za 4 ure	
BRUTO PLAČA	1969,59	Redno delo 88 ur	984,79	1969,59	Redno delo 88 ur	984,79

		Skrajšan delovni čas 88 ur	787,84		Skrajšan delovni čas 88 ur	787,84
		Skupaj	1772,63		Skupaj	1772,63
PRISPEVKI DELAVCA ZA SOCIALNO VARNOST 22,1 %	435,28	391,75		435,28	391,75	
SPLOŠNA OLAJŠAVA	375	375		/	/	
POSEBNA OLAJŠAVA (za prvega vzdrževanega otroka)	209,17	209,17		/	/	
POSEBNA OLAJŠAVA (za dr drugega vzdrževanega otroka)	227,39	227,39		/	/	
OSNOVA ZA AKONTACIJO DOHODNINE	722,75	569,32		1534,31	1380,88	
AKONTACIJA DOHODNINE	115,64	91,09		325,96	286,07	
NETO PLAČA	1418,67	1289,79		1208,35	1094,81	

Vir: (Lastni vir)

V primeru skrajšanega delovnega časa delavec prejme nadomestilo v višini 100 % za redno delo in 80 % za čas, ko ni delal. To pomeni, da v primeru skrajšanega delovnega časa za štiri ure delavec ne prejme 50 % svoje plače, ampak 90 %. Tako sta zaposlena X in Y namesto 1965,59 evra zaslužila 1772,63 evra bruto plače. Zaradi zmanjšanja dohodka se ustrezno znižajo prispevki za socialno varnost delavca, zniža se tudi dohodnina.

Če povzamemo, lahko zaključimo, da je epidemija COVID-19 povzročila spremembe na delovnem mestu, kot so nošenje mask, vzdrževanje varnostne razdalje, skrajšanje delovnika, začasne prepovedi številnih dejavnosti ipd. Posledično so bili nekateri zaposleni prisiljeni delati krajši delovnik ali čakati na delo. To je neposredno vplivalo na prihodke zaposlenih, in sicer je povzročilo znižanje prihodkov. Analiza podatkov tabel nam je prikazala, da rezidentski status posameznika na znižanje prihodkov ni vplival.

7 SKLEP

Ljudje se vse pogostejše preseljujejo v druge države. To se je v preteklosti zgodilo predvsem zaradi odpiranja meja na ravni Evropske unije, kar je omogočilo prost pretok delovne sile. Prav tako ugodna naložbena klima v Sloveniji vsako leto privablja vse več tujih državljanov iz tretjih držav. Bolj kot se ljudje selijo v druge države, več se jih sooča s problemom rezidentstva, o katerem pred preseljevanjem sploh nikoli niso razmišljali. S preselitvijo v drugo državo mora vsak poskrbeti za urejanje svojega rezidentskega statusa.

Namen diplomskega dela je bil predstaviti status davčnega rezidenta in davčnega nerezidenta, opisati razliko med tema pojmom, kakšne pravice in obveznosti imajo rezidenti in nerezidenti ter na praktičnem primeru pokazati, kako se obdavčitev fizične osebe rezidenta razlikuje od obdavčitve fizične osebe nerezidenta.

Pri pisanju diplomskega dela smo ugotovili, po katerih kriterijih se posameznik uvršča kot rezident in nerezident. Prav tako smo ugotovili, da je ureditev pravilnega rezidentskega statusa zelo pomembna, saj rezidentski status neposredno vpliva na višino davčne obveznosti. Zato smo v diplomskem delu opisali, kako poteka postopek urejanja statusa davčnega rezidenta in nerezidenta v Sloveniji.

Spoznali smo, da se mora posameznik, ki se iz različnih razlogov seli v drugo državo, pred selitvijo pozanimati, kako in v kakšni meri ga lahko država selitve in država izselitve obdavči.

Dobro je biti rezident samo ene države. Zato je dobro poznati pogoje za določitev statusa rezidenta in nerezidenta v obeh državah, saj lahko vsaka država to določi po svoje.

V diplomskem delu smo predstavili postopek urejanja statusa davčnega rezidenta in davčnega nerezidenta v Sloveniji. V Sloveniji o rezidentskem statusu presoja Finančni urad. Za ugotavljanje statusa urad potrebuje različne informacije in dokazila, predvsem osebne narave. Predložene informacije in dokazi so še posebej pomembni v primerih odhoda iz Republike Slovenije. V diplomskem delu sta predstavljena primera odločb Finančnega urada o priznanju statusa rezidenta in statusa nerezidenta.

V primeru, da fizična oseba postane rezident dveh ali več držav hkrati, mora plačati davke na svoje dohodke v vseh teh državah – govorimo o dvojni obdavčitvi. Pri dvojni obdavčitvi je zavezanec obdavčen težje, saj davek plača dvakrat. Za preprečitev dvojnega obdavčevanja se

mora posameznik pozanimati, ali so države, ki ga štejejo za rezidenta, med sabo sklenile konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja. To je dvostranska ali večstranska pogodba, ki določa pravila, na podlagi katerih se obdavčijo prihodki fizične osebe, ki ima dvojno rezidentstvo. Ta konvencija ima vedno prednost pred notranjo zakonodajo vsake države pogodbenice in se nanaša na neposredne davke. Če takšna konvencija med državami ni sklenjena, se za davke uporablja notranja zakonodaja države – v Sloveniji je to Zakon o dohodnini.

Na podlagi naših ugotovitev lahko hipotezo H1, da »število prebivalcev Republike Slovenije narašča zaradi prihoda tujih državljanov«, potrdimo. Iz Tabele 3 je razvidno, da se prebivalstvo Republike Slovenije od leta 2017 povečuje zaradi prihoda tujih državljanov in ne zaradi naravnega prirasta.

Hipotezo H2, ki predpostavlja, da je obdavčitev rezidenta Republike Slovenije bolj ugodna od obdavčitve nerezidenta, lahko prav tako potrdimo. Ta potrditev temelji na primerjavi obdavčitve dohodkov iz zaposlovanja. Na podlagi podatkov iz Tabele 4 je razvidno, da je obdavčitev rezidenta v Sloveniji ugodnejša od obdavčitve nerezidenta, saj ima rezident možnost uveljaviti davčne olajšave, nerezident pa tej možnosti nima.

Tretja hipoteza H3 se glasi: »Prihodki fizične osebe, ki je državljan Rusije in istočasno rezident Republike Slovenija, so dvojno obdavčeni.« Po ugotovitvah lahko zastavljeno hipotezo ovržemo. Iz Tabele 5 je razvidno, da dvojna obdavčitev dohodkov iz zaposlitve, prejetih v Sloveniji, ne nastane, če je posameznik nerezident Rusije.

Četrto hipotezo H4, ki pravi, da spremembe na delovnem mestu, ki jih je povzročila epidemija COVID-19, niso vplivale na obračun plač delavcev, lahko ovržemo. Analiza podatkov Tabele 8 nam je prikazala, da se je delavcema, ki sta bila zaradi epidemije COVID-19 na čakanju na delo, ne glede na rezidentski status znižala osnova bruto plače za 20 %. V primeru, ko sta delavca zaradi epidemije delala skrajšan delovni čas, ne glede na rezidentski status, je prišlo do zmanjšanja dohodka, kar je povzročilo zmanjšanje prispevkov za socialno varnost delavca in znižala se je tudi dohodnina.

Vsak mora ob selitvi v drugo državo vnaprej poznati svoj rezidentski status v novi državi in državi izselitve, poznati mora postopek urejanja statusa rezidenta in nerezidenta, vedeti pa mora tudi, ali med tema državama obstaja konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja. S temi informacijami se lahko posameznik izogne morebitnim težavam pri plačevanju davkov v obeh državah.

8 LITERATURA

- Arnold, B. (junij 2022). *An introduction to tax treaties*. Pridobljeno iz un.org: https://www.un.org/development/desa/financing/sites/www.un.org.development.desa.financing/files/2020-06/TT_Introduction_Eng.pdf
- Istenič, P., & Kuzma, D. (6. februar 2014). Pravna praksa. *Ob izselitvi iz Slovenije ne pozabite urediti svojega davčnega statusa*, str. 6-9.
- Jerovšek, T. d., Simič, I., & Škof, B. d. (2008). *Zakon o davčnem postopku s komentarjem*. Ljubljana, Maribor: Davčno izobraževalni inštitut; Davčno finančni raziskovalni inštitut.
- Kovač, M. (2008). *Davki od I do Ž*. Ljubljana: Založniška hiša Primath d.o.o.
- Ministrstvo za finance RS. (2019). *Mednarodno obdavčevanje. Izvajanje mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja*. Pridobljeno julij 2022 iz fu.gov.si: https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/mednarodno_obdavcenje/#c4654
- Ministrstvo za finance RS. (2022a). *Mednarodno obdavčevanje. Brošura o mednarodni obdavčitvi posameznikov*. Pridobljeno avgust 2022 iz fu.gov.si: https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/mednarodno_obdavcenje/#c4654
- Ministrstvo za finance RS. (2022b). *Mednarodno obdavčevanje. Davčne obveznosti nerezidentov v Sloveniji*. Pridobljeno avgust 2022 iz fu.gov.si: https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/mednarodno_obdavcenje/#c4654
- Ministrstvo za finance RS. (2022c). *Mednarodno obdavčevanje. Davčne obveznosti Slovencev ob odhodu iz Slovenije*. Pridobljeno september 2022 iz fu.gov.si: https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/mednarodno_obdavcenje/
- Ministrstvo za finance RS. (2022č). *Mednarodno obdavčevanje. Rezidentstvo po ZDoh-2, ZDDPO-2 in po mednarodnih pogodbah*. Pridobljeno julij 2022 iz fu.gov.si:

https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/mednarodno_obdavcenje/#c4654

Ministrstvo za finance RS. (2022d). *Seznam veljavnih mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja*. Pridobljeno september 2022 iz [fu.gov.si](https://www.fu.gov.si):

https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/mednarodno_obdavcenje/#c78

Ministrstvo za finance RS. (2022e). *Ugotovitev rezidentskega statusa po zakonu o dohodnini - ZDoh-2*. Pridobljeno julij 2022 iz edavki.durs.si:
https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/openportal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=ugotovitev_rezidentstvo_fo

OECD. (2010). *Commentaries on the artikles of the model tax convention*. Pridobljeno avgust 2022 iz [oecd.org](https://www.oecd.org): <https://www.oecd.org/berlin/publikationen/43324465.pdf>

Pal, D. (2004). *Značilnosti in problemi pri uporabi slovenskih dvostranskih davčnih sporazumov*. Maribor: Ekonomsko poslovna fakulteta.

Pate, B. (04 2014). Pravosodni bilten (PB). *Postopek ugotavljanja rezidentstva za fizične osebe*, str. 137.

Prislan, B. (2008). Uporaba konvencij o izogibanju dvojnemu obdavčevanju. *Zveza revizorjev, finančnikov in računovodij*.

Prislan, B. (28. 05 2015). Zakaj je določitev rezidentskega statusa pomembna. *Revija za računovodstvo in finance IKS*, str. 105-112.

Rezident, b. d. (2022). Pridobljeno junij 2022 iz [Fran.si](https://fran.si):
<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=rezident>

Statistični urad RS. (2012-2021a). *Prebivalstvo, naravno in selitveno gibanje, Slovenija, letno*. Pridobljeno september 2022 iz <https://pxweb.stat.si/>:
<https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/H129S.px/table/tableViewLayout1/>

Statistični urad RS. (2012-2021b). *Prebivalstvo po državi državljanstva, petletnih starostnih skupinah in spolu, Slovenija, letno*. Pridobljeno september 2022 iz <https://pxweb.stat.si/>:

<https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05E1008S.px/table/tableViewLayout2/>

Zakon o dohodnini (ZDoh-2). (2006). Pridobljeno avgust 2022 iz pisrs.si:
<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4697>

Zakon o dohodnini /ZDoh-2-NPB24/. (2004). Pridobljeno avgust 2022 iz zakonodaja.com:
<https://zakonodaja.com/zakon/zdoh-2/116-clen-olajsave-za-rezidente-drzav-clanic-eu-ozroma-egp>

Zakotnik, I. (2004). *Zakon o dohodnini*. Ljubljana: Šircelj Consulting.

9 PRILOGE

Priloga 1: Vloga za ugotovitev rezidentskega statusa po Zakonu o dohodnini (ZDoh-2) – prihod v Republiko Slovenijo

VLOGA ZA UGOTOVITEV REZIDENTSKEGA STATUSA PO ZAKONU O DOHODNINI (ZDOH-2)
- PRIHOD V REPUBLIKO SLOVENIJO

Identifikacija posameznika

Ime in priimek:		Davčna številka:
Naslov v Republiki Sloveniji:		
Elektronski naslov in telefon:		
Naslov v tujini pred prihodom v Republiko Slovenijo:		
Datum prihoda v Republiko Slovenijo:	Zakonski stan (ustrezno označite (x)): ☐ Poročen(-a) ☐ Samski(-a) ☐ Zunajzakonska skupnost	Datum rojstva:
Vloga se nanaša na davčno leto: oz. na obdobje od (datum): _____ do (datum): _____		

Bivanje v Republiki Sloveniji

Ustrezno vpišite in obkrožite:

- Kako dolgo boste predvidoma ostali v Republiki Sloveniji?
 Število dni: _____ Število mesecev: _____ Število let: _____
- V Republiko Slovenijo sem prišel za stalno in je ne nameravam zapustiti: DA NE
- Ali imate dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji oziroma uradno prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji? DA NE
- Ali imate dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji oziroma prijavljeno začasno prebivališče v Republiki Sloveniji? DA NE

Razlog bivanja v Republiki Sloveniji

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- ☐ V Republiko Slovenijo bivate zaradi opravljanja dela oziroma zaposlitve pri slovenskem delodajalcu. Vpišite naziv in naslov delodajalca pri katerem ste zaposleni: _____
- ☐ Običajno bivate v drugi državi, a prihajate v in odhajate iz Republike Slovenije v istem dnevu dnevno zaradi opravljanja dela oziroma zaradi zaposlitve pri slovenskem delodajalcu.
- ☐ Delo oziroma zaposlitev opravljate na podlagi pogodbe o zaposlitvi s slovenskim delodajalcem, pretežno izven Slovenije (tj. več kot 183 dni v koledarskem letu).
- ☐ Na delo v Republiko Slovenijo vas je napotil tuji delodajalec. Vpišite naziv in naslov tujega delodajalca ali tuje osebe, za katero boste opravljali delo v Republiki Sloveniji ter čas opravljanja dela v Republiki Sloveniji: _____
- ☐ V Republiki Sloveniji boste opravljali dejavnost. Vpišite vrsto in kraj opravljanja dejavnosti: _____
- ☐ V Republiki Sloveniji bivate zaradi poučevanja ali raziskovanja na slovenski izobraževalni ali raziskovalni ustanovi. Navedite naziv in naslov ustanove: _____
- ☐ Ste zakonec (zunajzakonski partner), otrok ali drug vzdrževani družinski član osebe, ki je ali bo skupaj z vami prišla v Republiko Slovenijo. Navedite osebno ime in davčno številko te osebe, v kakšnem razmerju ste s to osebo ter predvideno obdobje bivanja v Sloveniji: _____
- ☐ V Sloveniji boste bivali iz drugih razlogov, ki niso navedeni zgoraj (obrazložite): _____

Razlog vašega prihoda v Republiko Slovenijo

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- ☐ v Republiki Sloveniji boste opravljali delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, in niste slovenski državljan;
- ☐ v Republiki Sloveniji boste bivali kot zakonec ali vzdrževani družinski član osebe, ki bo v Republiki Sloveniji opravljala delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, in niste slovenski državljan;
- ☐ v Republiki Sloveniji boste opravljali delo kot funkcionar, strokovnjak ali uslužbenec mednarodne organizacije in niste slovenski državljan ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi opravljanja tega dela;
- ☐ ste javni uslužbenec diplomatskega predstavništva, konzulata ali mednarodne misije tuje države v Sloveniji v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa in niste slovenski državljan ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ ste uslužbenec tuje države v Republiki Sloveniji v funkciji, ki ni diplomatska, konzularna ali mednarodna, pod pogojem, da ta tuja država na podlagi vzajemnosti podobnega uslužbenca Republike Slovenije ne šteje za svojega rezidenta, ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ ste uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki ali Evropski investicijski banki, v Sloveniji, ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ v Republiki Sloveniji boste zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDoh-2;
- ☐ v Republiki Sloveniji boste bivali izključno zaradi študija in sicer kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas (vpišite čas bivanja v Sloveniji (od/do: datum), smer študijskega programa ter institucijo pri kateri se izvaja študijski program):
- _____
- _____
- ☐ v Republiki Sloveniji boste bivali izključno zaradi zdravljenja (vpišite čas bivanja v Sloveniji (od/do: datum) ter institucijo pri kateri se izvaja zdravljenje s celovito oskrbo):
- _____
- _____
- ☐ upokožitev.

Vezi v Republiki Sloveniji

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- V Republiki Sloveniji boste bivali v:
 - ☐ lastni hiši/stanovanju
 - ☐ najemniški hiši/stanovanju; trajanje najema: od _____ (datum) do _____ (datum)
 - ☐ nastanitvi, ki jo zagotavlja delodajalec
 - ☐ dijaškem ali študentskem domu
 - ☐ hotelu
 - ☐ drugo (obrazložite): _____
- V Republiki Sloveniji bodo z vami prebivali:
 - ☐ zakonec/zunajzakonski partner
 - ☐ vzdrževani otroci
 - ☐ drugi vzdrževani družinski člani
- Vpišite imena oseb, ki bodo bivale z vami v Republiki Sloveniji ter razmerje z njimi: _____
- _____
- _____
- Označite in opišite druge vezi z Republiko Slovenijo:
 - ☐ slovenska potna listina
 - ☐ vozniško dovoljenje, ki ga je izdala Republika Slovenija
 - ☐ lastništvo nepremičnega premoženja v Republiki Sloveniji
 - ☐ lastništvo vozila, ki je registrirano v Republiki Sloveniji
 - ☐ lastništvo plovila, ki je registrirano v Republiki Sloveniji

☐	bančni računi v Republiki Sloveniji (vpišite naziv banke oziroma bank, pri katerih imate odprt bančni račun v Sloveniji):	v
☐	naložbe v Republiki Sloveniji (vpišite podatke o življenjskem zavarovanju, pokojninskem zavarovanju, vrednostnih papirjih in deležih v kapitalu pravnih oseb, drugih naložbah):	
☐	poslovne vezi v Republiki Sloveniji (vpišite poslovanje oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.):	
☐	lastništvo drugega premoženja v Republiki Sloveniji (pohištvo, oprema, ipd.)	
☐	vklučitev v sistem zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega sistema v Republiki Sloveniji	
☐	vklučitev v družabne, rekreacijske in druge organizacije v Republiki Sloveniji (vpišite katere):	
☐	drugo	(navedite):

Vezi v drugi državi

Ustrezno obkrožite, označite (x) in vpišite:	
•	V drugi državi imate na razpolago bivališče: DA NE
•	V drugi državi prebivajo:
☐	zakonec/zunajzakonski partner
☐	vzdrževani otroci
☐	drugi vzdrževani družinski člani
•	Vpišite imena oseb, ki bivajo v drugi državi ter razmerje z njimi:
•	Označite in opišite ostale vezi z drugo državo:
☐	tuja potna listina
☐	vozniško dovoljenje, ki ga je izdala druga država
☐	lastništvo nepremičnega premoženja v drugi državi
☐	lastništvo vozila, ki je registrirano v drugi državi
☐	lastništvo plovila, ki je registrirano v drugi državi
☐	bančni računi v drugi državi (vpišite naziv banke oziroma bank, pri katerih imate odprt bančni račun v drugi državi):
☐	naložbe v drugi državi (vpišite podatke o življenjskem zavarovanju, pokojninskem zavarovanju, vrednostnih papirjih in deležih v kapitalu pravnih oseb, drugih naložbah):

☐	poslovne vezi v drugi državi (vpišite poslovanje oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.):

☐	lastništvo drugega premičnega premoženja v drugi državi (pohištvo, oprema, ipd.)
☐	vklučitev v sistem zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega sistema v drugi državi
☐	vklučitev v družabne, rekreacijske in druge organizacije v drugi državi (vpišite katere):

☐	drugo _____ (navedite):

Razlog bivanja izven Republike Slovenije pred prihodom v Republiko Slovenijo

Ce ste v preteklosti Republiko Slovenijo zapustili in se vračate, ustrezno označite (x) razlog bivanja v tujini, pred prihodom v Republiko Slovenijo in vpišite:

☐	bili ste javni uslužbenec Republike Slovenije z diplomatskim ali konzularnim statusom na delu v tujini;
☐	bili ste zakonec ali vzdrževani družinski član javnega uslužbenca Republike Slovenije z diplomatskim ali konzularnim statusom na delu v tujini in prebivate z njim;
☐	bili ste javni uslužbenec Republike Slovenije v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa na delu v tujini in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
☐	bili ste javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji na delu v tujini, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
☐	bili ste uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
☐	bili ste zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok uslužbenca v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu in prebivate s to osebo ter ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
☐	opravljali ste funkcijo poslanca v Evropskem parlamentu in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
☐	bili ste na delu pri mednarodni organizaciji v tujini (vpišite njen naziv in naslov):

☐	bili ste napoteni s strani delodajalca v Republiki Sloveniji na delo v tujino;
☐	bili ste zaposleni v tujini pri tujem delodajalcu;
☐	bili ste na študiju, poučevali ali raziskovali na tuji izobraževalni ali raziskovalni ustanovi (vpišite naziv in naslov ustanove):

☐	drugo (obrazložite):

Drugi podatki

Navedite druge podatke za katere menite, da so lahko davčnemu organu v pomoč pri ugotavljanju rezidentskega statusa v Republiki Sloveniji:

--

--

Priloge (popis dokumentov oziroma dokazil, ki jih zavezanec prilaga k vlogi)*.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

S podpisom potrjujem resničnost, točnost in popolnost podatkov.

V/Na _____, dne _____.

Podpis davčnega zavezanca/ke: _____

**Zavezanec je dolžan predložiti dokazila za svoje navedbe (kopijo dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji, kopijo potrdila o prijavljenem prebivališču v Republiki Sloveniji, kopijo najemne pogodbe, kopijo delovnega dovoljenja, kopijo pogodbe o zaposlitvi) ter na zahtevo davčnega organa predložiti tudi dodatna dokazila oziroma zagotoviti dodatna pojasnila.*

Priloga 2: Vloga za ugotovitev rezidentskega statusa po zakonu o dohodnini (ZDoh-2) - odhod iz Republike Slovenije

VLOGA ZA UGOTOVITEV REZIDENTSKEGA STATUSA PO ZAKONU O DOHODNINI (ZDOH-2)
- ODHOD IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

Identifikacija posameznika

Ime in priimek:		Davčna številka:
Naslov v Republiki Sloveniji pred odhodom iz Republike Slovenije:		
Elektronski naslov in telefon:		
Naslov v tujini:		Država, kjer boste prebivali:
Identifikacijska številka za davčne namene v drugi državi:		
Datum odhoda iz Republike Slovenije:	Zakonski stan (ustrezno označite (x)): ☐ Poročen(-a) ☐ Samski(-a) ☐ Zunajzakonska skupnost	Datum rojstva:
Vloga se nanaša na davčno leto: oz. na obdobje od (datum): do (datum):		

Bivanje izven Republike Slovenije

Ustrezno vpišite in obkrožite:

- Kako dolgo boste predvidoma ostali v tujini?
Število dni: Število mesecev: Število let:
- Republiko Slovenijo boste zapustil za stalno in se ne nameravate vrniti: DA NE
- V času bivanja v drugi državi boste obiskovali Republiko Slovenijo: DA NE
Če ste odgovorili z »DA« navedite dolžino in pogostost obiskov v Republiki Sloveniji:

Razlog bivanja izven Republike Slovenije

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- ☐ V drugi državi bivate zaradi opravljanja dela oziroma zaposlitve pri tujem delodajalcu. Vpišite naziv in naslov tujega delodajalca pri katerem ste zaposleni in čas opravljanja dela v drugi državi (določen čas, nedoločen čas):
- ☐ V drugo državo odhajate dnevno zaradi opravljanja dela ali zaradi zaposlitve pri tujem delodajalcu in se dnevno vračate v Republiko Slovenijo, kjer običajno bivate.
- ☐ Na delo v drugo državo vas je napotil slovenski delodajalec. Vpišite naziv in naslov slovenskega delodajalca, za katerega boste opravljali delo v drugi državi in čas opravljanja dela v drugi državi:
- ☐ V drugi državi boste opravljali dejavnost. Vpišite vrsto in kraj opravljanja dejavnosti:
- ☐ V drugi državi bivate zaradi študija na tuji izobraževalni ustanovi. Navedite naziv in naslov izobraževalne ustanove:
- ☐ V drugi državi bivate zaradi poučevanja ali raziskovanja na tuji izobraževalni/raziskovalni ustanovi. Navedite naziv in naslov izobraževalne/raziskovalne ustanove:
- ☐ Ste zakonec (zunajzakonski partner), otrok ali drug vzdrževani družinski član osebe, ki je ali bo skupaj z vami zapustila Republiko Slovenijo. Navedite osebno ime in davčno številko te osebe, v kakšnem razmerju ste s to osebo ter predvideno obdobje bivanja v drugi državi:
- ☐ V drugi državi boste bivali iz drugih razlogov, ki niso navedeni zgoraj (obrazložite):

Razlog vašega odhoda iz Republike Slovenije

Ustrezno označite (x) razlog bivanja v drugi državi in vpišite:

- ☐ ste javni uslužbenec Republike Slovenije z diplomatskim ali konzularnim statusom na delu v tujini;
- ☐ ste zakonec ali vzdrževani družinski član javnega uslužbenca Republike Slovenije z diplomatskim ali konzularnim statusom na delu v tujini in prebivate z njim;
- ☐ ste javni uslužbenec Republike Slovenije v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa na delu v tujini in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ ste javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji na delu v tujini, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ ste uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ ste zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok uslužbenca v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu in prebivate s to osebo ter ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ opravljate funkcijo poslanca v Evropskem parlamentu in ste bili v katerem koli obdobju preteklega ali tekočega leta pred odhodom davčni rezident Republike Slovenije;
- ☐ ste na delu pri mednarodni organizaciji v tujini (vpišite njen naziv in naslov):

- ☐ upokojevec.

Vezi v drugi državi

Ustrezno označite (x) in vpišite:

- V drugi državi boste bivali v:
 - ☐ lastni hiši/stanovanju
 - ☐ najemniški hiši/stanovanju; trajanje najema: od _____ (datum) do _____ (datum)
 - ☐ nastanitvi, ki jo zagotavlja delodajalec
 - ☐ dijaškem ali študentskem domu
 - ☐ hotelu
 - ☐ drugo
(obrazložite):

- V drugi državi bodo z vami prebivali:
 - ☐ zakonec/zunajzakonski partner
 - ☐ vzdrževani otroci
 - ☐ drugi vzdrževani družinski člani
- Vpišite imena oseb, ki bodo bivale z vami v drugi državi, razmerje z njimi, datum njihovega odhoda iz Republike Slovenije, pričakovano število mesecev njihovega bivanja v tujini ter njihov status v tujini (zaposlen, nezaposlen, drugo):

- Če bodo vaši otroci ali drugi vzdrževani družinski člani obiskovali tuje vzgojno - izobraževalne ustanove, navedite _____ podatke _____ o _____ tej _____ ustanovi:

- Označite in opišite ostale vezi z drugo državo:
 - ☐ tuja potna listina
 - ☐ vozniško dovoljenje, ki ga je izdala druga država
 - ☐ lastništvo nepremičnega premoženja v drugi državi
 - ☐ lastništvo vozila, ki je registrirano v drugi državi

☐	lastništvo plovila, ki je registrirano v drugi državi	
☐	bančni računi v drugi državi (vpišite naziv banke oziroma bank, pri katerih imate odprt bančni račun v drugi državi):	
☐	naložbe v drugi državi (vpišite podatke o življenjskem zavarovanju, pokojninskem zavarovanju, vrednostnih papirjih in deležih v kapitalu pravnih oseb, drugih naložbah):	
☐	poslovne vezi v drugi državi (vpišite poslovanje oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.):	
☐	lastništvo drugega premoženja v drugi državi (pohištvo, oprema, ipd.)	
☐	vključitev v sistem zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega sistema v drugi državi	
☐	vključitev v družabne, rekreacijske in druge organizacije v drugi državi (vpišite katere):	
☐	drugo	(navedite):

Vezi v Republiki Sloveniji

<i>Ustrezno označite (x) in vpišite vezi, ki jih boste imeli v Republiki Sloveniji medtem, ko boste bivali v drugi državi:</i>	
☐	V Republiki Sloveniji imate uradno prijavljeno stalno prebivališče;
☐	V Republiki Sloveniji imate prijavljeno začasno prebivališče;
☐	Vaš zakonec ali zunajzakonski partner bo ostal v Republiki Sloveniji. Vpišite osebno ime, davčno številko in naslov bivališča zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja ter razlog, zakaj ostaja v Republiki Sloveniji:
☐	Vaši otroci ali drugi vzdrževani družinski člani bodo ostali v Republiki Sloveniji. Vpišite osebno ime, davčno številko, naslov bivališča ter starost teh oseb in razlog, zakaj bodo ostali v Republiki Sloveniji:
☐	V Republiki Sloveniji imate v lasti bivališče in ga boste:
☐	imeli na razpolago ves čas
☐	oddali v najem
☒	Označite in opišite druge vezi z Republiko Slovenijo:
☐	slovenska potna listina
☐	voziško dovoljenje, ki ga je izdala Republika Slovenija
☐	lastništvo nepremičnega premoženja v Republiki Sloveniji
☐	lastništvo vozila, ki je registrirano v Republiki Sloveniji
☐	lastništvo plovila, ki je registrirano v Republiki Sloveniji
☐	bančni računi v Republiki Sloveniji (vpišite naziv banke oziroma bank, pri katerih imate odprt bančni račun v Sloveniji):

- ☐ naložbe v Republiki Sloveniji (vpišite podatke o življenjskem zavarovanju, pokojninskem zavarovanju, vrednostnih papirjih in deležih v kapitalu pravnih oseb, drugih naložbah):

- ☐ poslovne vezi v Republiki Sloveniji (vpišite poslovanje oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.):

- ☐ lastništvo drugega premičnega premoženja v Republiki Sloveniji (pohištvo, oprema, ipd.)
- ☐ vključitev v sistem zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega sistema v Republiki Sloveniji
- ☐ vključitev v družabne, rekreacijske in druge organizacije v Republiki Sloveniji (vpišite katere):

- ☐ drugo _____ (navedite):

Razlog bivanja v Republiki Sloveniji pred odhodom v drugo državo

Če ste v preteklosti bivali v drugi državi in se vračate, ustrezno označite (x) razlog bivanja v Republiki Sloveniji, pred odhodom v drugo državo in vpišite:

- ☐ v Republiki Sloveniji ste opravljali delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, in niste slovenski državljan;
- ☐ v Republiki Sloveniji ste bivali kot zakonec ali vzdrževani družinski član osebe, ki je v Republiki Sloveniji opravljala delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, in niste slovenski državljan;
- ☐ v Republiki Sloveniji ste opravljali delo kot funkcionar, strokovnjak ali uslužbenec mednarodne organizacije in niste slovenski državljan ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi opravljanja tega dela;
- ☐ bili ste javni uslužbenec diplomatskega predstavništva, konzulata ali mednarodne misije tuje države v Sloveniji v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa in niste slovenski državljan ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ bili ste uslužbenec tuje države v Republiki Sloveniji v funkciji, ki ni diplomatska, konzularna ali mednarodna, pod pogojem, da ta tuja država na podlagi vzajemnosti podobnega uslužbenca Republike Slovenije ne šteje za svojega rezidenta, ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ bili ste uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki ali Evropski investicijski banki, v Sloveniji, ter bi postali davčni rezident Republike Slovenije samo zaradi take zaposlitve;
- ☐ v Republiki Sloveniji ste bili zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDoh-2
- ☐ v Republiki Sloveniji ste bivali izključno zaradi študija in sicer kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas (vpišite čas bivanja v Sloveniji (od/do: datum), smer študijskega programa ter institucijo pri kateri se je izvajal študijski program):

- ☐ v Republiki Sloveniji ste bivali izključno zaradi zdravljenja (vpišite čas bivanja v Sloveniji (od/do: datum) ter institucijo pri kateri se je izvajalo zdravljenje s celovito oskrbo:

- ☐ bili ste zaposleni v Republiki Sloveniji pri slovenskem delodajalcu;
- ☐ bili ste napoteni s strani tujega delodajalca na delo v Republiko Slovenijo;
- ☐ v Republiki Sloveniji ste bivali zaradi poučevanja ali raziskovanja na slovenski izobraževalni ali raziskovalni ustanovi;
- ☐ drugo _____ (obrazložite):

Drugi podatki

Navedite druge podatke za katere menite, da so lahko davčnemu organu v pomoč pri ugotavljanju rezidentskega statusa v Republiki Sloveniji:

Priloge (popis dokumentov oziroma dokazil, ki jih zavezanec prilaša k vlogi)*.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

S podpisom potrjujem resničnost, točnost in popolnost podatkov.

V/Na _____, dne _____. Podpis davčnega zavezanca/ke: _____

*Zavezanec je dolžan predložiti dokazila za svoje navedbe (kopijo ID številke za davčne namene v drugi državi, kopijo dovoljenja za prebivanje v drugi državi, dokazila o prijavljenem prebivališču in zdravstvenem zavarovanju v drugi državi zase in ostale družinske člane, kopijo najemne pogodbe, dokazila o lastništvu nepremičnine v drugi državi, kopijo pogodbe o zaposlitvi, dokazila o opravljanju dejavnosti v drugi državi, dokazila o vpisu družinskih članov v tuje vzgojno (izobraževalne ustanove) ter na zahtevo davčnega organa predložiti tudi dodatna dokazila oziroma zagotoviti dodatna pojasnila.